Ն. 4863 — 1882 ՓԵՏՐՎԱՐ 15 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — 23 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 27 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4863

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիտ 10
Ալթը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիտիյէ 10
Ալթը այ » 5
Յօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղր.
Իքինճի » » » 2 ղր.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղր.

30 ՓԱՐԱ.

Անանուտի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրբասընա գօնուլմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղր.
Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խանինէ եազըլըր
Իսթանպոլտա, Գալաթասա Բէնիչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

١٢٩٧ ՇՈՒՊԱԹ ١٠ — ١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԻԻԼ ԱԼԹԸՐ ٩ — 30 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս 24 փետր.

Լօնտրատան Մօնիթէօր Իունիվէրսէլ զազէթասընա քէչիտէ օլունան պիր Թէլէգնամէտէն անլաշըլմըշընա կէորէ, մէհլիսը մէպուսան գանուննամէսինէ, գուրա վասրթասըյլա միւզաքէրաթըն Թաթիլինէ միւսաատէ իյլէմէքտէ պուլունան պիր պէնտին իտխալի մէսէլէսինտէ, Կատրսթօն գապինէթօսունուն մէհմուրիյէթտէն տիւշմէոի իհթիմալտէն պուլունմագտա տըրը։

Լօնտրա 24 փետր.

Մէհլիսի մէպուսանտա Սըր Զ. Տիլք, Մ. Բօպէրթ Պուրք Թարաֆընտան Սըսըր մէսէլէսի հադգընտա իրատ օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն, «Պու մէսէլէտէ Ֆըրանսա իլէ միւթթիհիտէն, վէ տիւէլի սայիրէ իլէ մուխապէրէ իյլէեէրէք հարէքէթ իթմէքտէեիզ» տէմիշ տիր։

Պէրլին 24 փետր.

Կազէթ տը Վոս ղոզէթասը, ժէնէրալ Աքսպէլէֆին սոն նութգունտան պահայլէտիկի սըրատա «Էկէր Ռուսիա սուլհու պոզար վէ միւսալէմէթէ խալէլ կէթիրիր իսէ, Աբմանեա հուտուտու միւտաֆասընը Ռուսիա Թօբրաղը իւզէրինտէ, տահա իէրի կէօթիւրմէկէ մէճբուր օլաճագ տըր» տէմիշ տիր։

Բարիս, 24 փետր.

Մէհլիսի մէպուսանտա սաղ Թարաֆ ազասընտան Մ. Տըլափօս, Ֆրանսանըն Շարգտա վէ խուսուսէյլէ Մըսըրտա իթթիհազ էյլէտիկի բոլթիգա հադգընտա իրատ իտէճէկինէ կէչէն հաֆթա իսապէր վիրմիշ օլտուղու սիւալը էյգահ էյլէմիշտիր։ Բէյիսի վէքէլա վէ խարիճիեէ նազընը միւսիւ տը Ֆրէյսինէ սորուլ, Մըսըրտա զուհուրա կէլէն հատիսէլէրի տէրիսաթը իթմիշ, վէ պու հատիսէլէրին օրտուունուն նուֆուզու թահրընտա պուլունան պիր Թագըմ իւմէրաի ասքէրիէ իլէ, միւթէպէրանընը մէէմուրիյէթէ կէչմէլէրինէ սէպէպ օլմուշ իտուգինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Պատէհու սէօզիւնէ տէվամ իլէ, միւսիւ Ֆրէյսինէ «Պու հալ նէթայիճի վէխիմէեի մուճիպ օլապիլիր։ Ինկիլթէրանընը Թէքլիֆի իւզէրինէ, տիւէլի սաեկրէ պու մէսէլէ իլէ իլգիղալա պաշլաըլար, էվրօբա իթթիհատընը մէվճուտիյէթի իսէ էն աղըր նէթիճէլէրէ զարը պիր քէֆալէթ տիր։

«Մըսըրտա պուլունան Ֆրանսա բոլթիգա աճէնթասունա, Ֆրանսանըն նուֆուզունու սազլամասը վէ էֆքեար ու հիսլեաթը տահա անլաշըլմամըշ օլան Մըսըր հէյեթի վիւքէլաի ճէտիտէսինէ գարշը պիր հարէքէթի իհթիեաճքարանէտէ պուլունմասը իչին Թալիմաթ վէրիլմիշ տիր» տէմիշ տիր։

Մ. Ֆրէյսինէ սէօզիւնէ խիթամ վիրէրէք, հիչ պիր միւտախէլէեէ իհթիեաճ կէօրիւլմէեէճէկինի վէ գապինէթօնուն բոլթիգասը սուլհ ու իթիլաֆը տէվամընա զայրէթտէն իպարէթ պուլունուպ, պունուն իլէ պէրապէր մէթանէթքարանէ խուսկինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Վէ միւմպէյինին պու իֆատաթը, էլ ըրբմալարըյլա գապուլ օլունուպ, պու նութգուն իւզէրինէ միւզաքէրաթա խիթամ վիրիլմիշ տիր։

Աթինա 24 փետր.

Պու կիւն իճթիմա իթմիշ օլան մէճլիսի մէպուսան, միւզաքէրաթտան ոնրա, եակիասընն (Թէսալիա) ինթիխապընը Թասթիգ իթմիշ, վէ պատէհու Կիրիտի Ա. տամասընն ինթիխապընընը Թէտզիզընա միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր, միւզաքէրաթ ըէք չիտտէթ իւզրէ ճէրէեան էյլէմիշ օլուպ, պագըսը բազար իրթէսինէ Թէէխիր օլունմուշ տուր։

Բարիս 23 փետր.

Մէճլիսի մէպուսան, Ֆրանսանըն Ինկիլթէրրա իլէ միւնասէպաթը ճարիասընը Թանզիմ էյլէր պիր գանուն լայիհասընը գապուլ էյլէմիշ տիր։

Պէլկրատ 23 փետր.

Ավսթրիա իլէ Սըրպիա միեանէսինտէ տիւնքի կիւն պիր սէյրի սէֆաեին մուահէտէսի ատ ու իմզա օլունմուշ տուր։

Նիու-Եօրգ, 23 փետր.

Նիու-Եօրգ Հէրալտ գազէթասը, Բարիս մուխպիրինին Սըրպիսթան մալիեէ նազընը օլուպ էլեէվմ Բարիստէ պուլունան Մ. Մէթովիչ իլէ պիր միւլագաթըը նէշր էթմիշ տիր։

Նազընը միւմայիլէյհ, Սըրպ ժողէթինին բանուլավոթ թահրիգատաթընա միւսայատ օրմատընը, վէ Սըրպլըլարըն նէ Ռուս, նէ տէ Ավսթրիալը օրմաեըպ, Սըրպլը զալմագ արզուսունտա պուլունտուգլարընը պէեան էյլէմիշ տիր։

Մ. Մէթաթովիչ Ռուսիա իլէ Ավսթրիա միեանընտա գարիպէն պիր հարպ վուգուինի զանն իթմէմէքտէ օլուպ, պիր կիւն օլաճագ քի պու հարպ վուգուպուլաճագ, վէ օլ վագըթ Սըրպիանընն Ավսթրիա իլէ միւթթէֆիտէն հարաքէթ իտէճէկի զանընտա պուլունուզունու իլավէթէն իթեան էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւվէլի էճնէպիյէ Տէրիսաատէթ սէֆարէթլէրի պաշ թէրճէմանլարը, ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, խարիճիյէ նազընը Ասըմ բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ էյլէմիշլեր տիր։

Ուզուր տէվարի պէլէտիյէեէ եէնի էօլչիւ վէ թարթըլարընը իրսալ օլունմագտա օլտուղու էյլիտիրմիշ տիր։

Տամգա վէ միճէվէհրաթ, վէ սաեիր էմնաֆատան արընան ռուսուսու պէլէտիյէնին իլիթդամը վէ թահսիլ օրունան մէպարիզին մահ պէ մահ շէհիր էմանէթինէ իթթիսաբ խուսուսունու Սարգիս Նամբնտա պիրիսի շէհիր էմանէթինէ էսթիտա էյլէմէքտէ իմիշ։

Պու տէֆա Գայսերիեէ սանճաղընա միլհագ Ինճէ սուտա պիր թէլէկրաֆ մէրքէզի քիւշատ օրունարագ մուխապէրաթա իպթիտար գէլընմըշ տըր։

Բարեկենդան կիւնիւ պիր վաբոր թագլիտի եաբարագ կէզտիրտիքլէրինէն նաչի մահպուսիյէեէթլէրի վուգու պուլունան քիմէնէլէրին, ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ թափլիյեէյի սէպէպլէրի մի սատատէ պուլյուլտուղու մանէնիյեէ խապէր ալընմըշ տըր։

Պահրեյէ տայիրէսի գալէոդէրիներին էօնիմիզաէքի մարտ տէրընը իպթիտասընտան իթթիպարէն սընէֆլարա թագոիմ օլունաճաղը, վէ պիթթապի թէնգըհաթ վէ թէչքիլաթ իճրա գէլընաճաղը մէսմուտտուր։

Պագաեատա գալընմըշ օլան վէրկիլէրին թօբլանըրմասը, վէ պու խուսուստա կէվշէքճէ տավրանըլմամասը իչին, ուզուր տէվարէ թէէքիտէն թէպլիգաթ օլունմուշ տուր։

Տէվրիշ բաշա հազրէթլէրի Բրիշթինէեէ վասըլ օլմուշ տուր. Միւշարիէյհէ, Սէլանիքտէ պուլունան տտաքիրի Արնավուտլու գազ սէվգ իշին էմր վէրիլտիկի թէէմին օլունուեօր։ Տոլմացիա իխթիլալընընը շիմնիքի հուտուտունուն խարճիճտէն մուավէնէթ պուլունմամասը իչին Դօսօվա վիլայէթինտէ թէտտապիրի իհթիեաճքարանէ իճրա օլունաճագ տըր։

Պագաեատա գալընմըշ օլան էվրագը հավատիստէն պիր թագըմը պիր միւտատէթտէն պէրու շունուն պունուն հագգընտա թէճավիզքարանէ լիսան իսթիմալընը, վէ մէմլէքէթին ահվալ վէ էֆքարը սիեասիյէսինէ տայիր հագաեիգի ահվալէ, վէ հիւքիւմէթին բիզասընա մուխալիֆ նէշրիեաթ իլէ իշթիղալը իթիեատ իթթիլիրինտէ, պու պապտէ պաղը թէնպիհաթը վազիհա վէ գաթիեէ լիւզում կէօրիւրմիշ տիր։ Ղազէթալար գանուն տայիրէսինտէ սէրպէսթ օլուպ պու տախի հիւրրիեէթի ֆէրտիյէնին զայրի պիր հագգ ու սէլահիյեէթէ շամիլ օլմազ, եանի հէր քէս գանունէն հիւրրիեէթի զաթիյէսինէ մալիք օլմաղլա պէրտպէր, ամէրին հուգուգունա թէճավուզ իթմէմէքլէ նասրլ միւքէլլէֆ իսէ, էվրագը մուվագգաթա տախի պու եօլտա այնիյլէ հարէքէթէ մէճպուր օլարագ, եօգսա հիչ պիր զաղէթաեա ախէրին հագգ վէ նամուսունու նազարը իթիպարա ալմագսըզըն քէյֆի մաեէչա իթլագը լիսան իթմէք հագգը վէրիլմէմիշ տիր, վէ վիրիլմէմէշ։

Ահվալը սահիրէտէքի վազիֆէլէրինէ կէլինճէ, պու տախի մէպահիսի իլմիյէ վէ ֆէննիյէ, վէ նէշրի թէրաղ գընեամը մէսէնիեէ իլէ թէհզիպլի ախլէագ վէ թէվսիի մաալիմանթ ամմէեէ խրամէթ իթմէք, վէ մէմլէքէթին ահվալը սիյասիեէ վէ իճթիմայիյէսինտէն քէմալի վուգուֆ, վէ իթիտալ, վէ իհթիեաթ իլէ պահս էյլէմէք օլուպ, պուգազեաեէ միւնաֆի հարէքէթտէ պուլունմագ, վէ խուսուսէն բօլթիդաճա տէվլէթ վէ մէմլէքէթին էֆքարընա մուղայիր, վէ եա օնա մուզիրը շէյլերի սուրէթի մէշրուա վէ միւֆիտէտ վէ էֆքարը ումումիյէ շէքլինտէ կէօսթէրմէք տէյիլ տիր։ Էլհասրլ պիր ղազէթա սահիպի իմթիեազընընը զաթը, շահեա էհէմմիյեէթտէն տրի օլա պիլէ, ղազէթասը մէնսուպ օլտուղու մէմլէքէթին էֆքարը էտէպիյէ, վէ սիեասիյէսինէ նիւմունէ տտտ օլունաճաղը, վէ միւնասիպէթիլ օլան նէշրիեաթընընը վէխամէթի եալընը ղէնտիսինէ ատեիտ օրմաեըպ, պու կիպի շէյլերին տախլէն վէ խարիճէն սուի թէէսիրինատէն մէմլէքէթ տախի հիսսատար օլաճաղը ճիհէթլէ քէնտիսի մատատէթէն վէ մանէն պիւյուք պիր մէսուլիյեէթ տէրիւհտէ իյլէմիշ տիր։ Պատէմա շու մէսուլիյեէթին էհէմմիյեէթի նիսպէթինտէ մէսլէք իթթիխազը, հաեիզ օլտուգլարը իմթիեազաթընը հուգուգու շախսիյեէ թաարրիզ վէ մէմլէքէթին իզարընա ալէթ իտիմէսի էվրագը հավատիստահիպլէրինէ գաթիէն իխթար օլունուր։

Ֆի 5 ըէպիլ ախընը սէնէ 99
վէ ֆի 12 շուպաթ սէնէ 97

Մէմլէքէթէ պէյի միւթէվէֆա բրէնս Գուզա, մանասթրընընը իտարէյի բուհանիեէտէն իխրաճ էյլէտիկի վագթթ, Տէրիսաատէթտէ ումումի իրխթիեանլար իչին պիր մէրթէպ վէ պիր խասթախանէ ինշասը զընընտա օն միլիօն զուրուշ թախսիսինի էմր էյլէմիշ իտի։

Ռումանիա Տէրիսաատէթի ժէնէրալ գօնսօլոսու, կէչէնկիրտէ Տէրիսաատէթտէ մուկիմ Ռումանիալըլարը բրէնսի միշարիէյհին շունէյիեէթինին մէվգբի իճրաեա վազը զընընտա պիր գարար վէրմէք իւզրէ պիր իճթիմա ագտինէ տավէթ էյլէմիշ իտի։

Պու տէֆա շու խուսուսունթէսվիյէսի իչին իճրաի միւզաքէրաթ էյլէմէք զընընտա 21 ազատան միւրէքքէպ պիր գօմիթէ թէշէքքիւլ էյլէմիշ օլուպ, իլք իճթիմար պու կիւն վուգու պուլաճագ տըր։

Գօմիթէի մէզքիւրէ ազասընն պիւյիւք գըսմը, մէքթէպլին վէ խասթախանէնին իտարէսինին սէֆարէթէ վէ գօնսօլաթօյա այիտ օլմասընա գարշը օլուպ, շու խուսուսու Բանիալըլարընն մէնաֆիինէ մուղայիր ատա էյլէտիքլէրինէն միզաքէրաթընն զաեէթ շէյտտա օլաճաղը մէէմուլ պուլունմագտա տըր։

Գօմիթէնին էքսէրիյեէթի ազասը թիճարէթ, վէ հէնտէսէ վէ լիսէ մէքթէպլէրի գըսմիրընը հալի պիւեիք պիր Բուսէն գօլէճինին իհսասը հագգընտա պիր գարար թէքլիֆ իտէճէք իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գեր. Խորէն արքեպիսկոպոս Լուսինեան իլէ, բաթրիդ վէքիլի Գեր. Գէորգ Մ. վարդապետ Բուսճուգլուեան պու կիւն սատթ 5 տէ Տօլմա-Պաղչէ սէրայընա պիլ ազիմէ, Սրբազան Պատրիարք Հայոց Թարաֆընտան վէ միլլէթ նամընա օրարագ բրէնս Բացիվէյլ հազրէթլէրինէ վիզիթա վիրէճէքլէր, վէ իճրաի բասիմէի խօշամէտի էյլէեէճէքլէր տիր։

* * *

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒԱՑԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կրթական Տեսչութեան Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Կրթական Տեսչութիւնս նկատելով որ Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուին այնպիսի կրթական ընկերութիւններ, որոնք հակառակ Տեսչութեանս անցեալ տարւոյ սեպտեմբեր 2 թուական պաշտօնական յայտարարութեան, չեն ներկայացուցած ցարդ իրենց կանոնագիրն ի վաւերացումն, կը փութայ ներկայիս հրաւիրել զիրենք որ մինչ յառաջակայ մարտ 1 կանոնագրերնին ներկայացուցանեն Տեսչութեանս։

Վերոյիշեալ թուականին հրատարակելի պաշտօնական ցուցակէն դուրս մնացող կրթական ընկերութիւնք անվաւեր պիտի համարուին։

13/25 փետ. 1882 (Կնչ.)
Պատրիարքարան Հայոց
Կ. Պոլիս

* * *

ԳԻՐՄԱՍԹԸՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

. . . Միւէլլիֆ,

Միլլէթիմիզ մէքթէպլէրինին ուլում ու մէարիֆտէ թէրաղգը իթմէլէրինի կէօրէն հէր զամանն շաղ ու մէսուր օլաճաղը պէտիհի օլմազլա, պու գապիտէն օրարագ, գասապամըզ Թօրգոմեան Ազգ. վարժարանըմիզին տա թէրաղգըսի վէ մէքթէպին էրմէնի վէ Օսմանլը լիսանլարը խաճէսի Պէհրիեան Սարգիս էֆէնտինին քէնտի վազիֆէսինի թանքեարագ վէ բուզ ու շէպ զայրէթ իտէրէք մէմուր օլտուղու խըստամէթի քէմալի տիգգաթլէ իճա իթմէքտէ օլտուղու պէլ միւշահէտտ պուրաճա հուսուլէ կէլէն մէսրուրիյէթ ու մահզուզիյէթիմիզի, վէ չէգան յունվար 1 վէ շէհրի հալին 2 ինճի կիւնլէրի իճրա գէլընան մէքթէպիմիզին ալթը տալէգ իմթիհանը տախիլիսիյլէ փեռաբար 4 իւնտէ իճրա օլունան թէվզիի միւքեաֆաթ զինէթինի ալէլ իխթիսար պիւթիւն միլլէթտաշլարըմա հիքեայէ վէ իլանէ նէֆսի աճիզանէմի մէճպուր կէօրիւրիւմ. շէօյլէ քի,

Զէգան յունվար 31 ինճի բազար կիւնիւ, Արժ. Տ. Ղևոնդ հայր Սէլճիքեանը թահրը ըլեասէթինտէ

զիյնէթի մէզքիւրէեէ պաշլանըլըպ, էվվէլա մէքթէպիմիզ խաճէսի Պէհ-րիեան Սարգիս էֆէնտի մէքթէպին ալթը այլըգ բաբօրթօսունու գրաթ իթտիքտէն սօնրա քեաֆֆէի շա-կիրտանքն պիլ իմթիհան կէրէք հայկաբանութիւնտա վէ կէրէք լի-սանը օսմանիտէ վէ իլմի բաղդամ վէ ճօղրաֆիատա, քրիստոնէական-տա վէ սրբազան վէ ազգ. պատմու-թիւնլարտա կէօսթէրտիքլերի թէ-րագը տօղրուսու շաեանը թագ-տիր ու թահսին սուրէթտէ օլմաղ-լէ, քեաֆֆէի հաղըրունու ֆէվգ էլ մէմուլ մէսրուր իյլէմիշ, վէ մէք-թէպիմիզ իլք սընքֆ շակիրտանքն-տան Պ. Եփրեմ Մանուկեան քէնտի-րիֆագասը թարաֆքնտան պիլ վէ-քեալէ պիլճիւմէ հաղըրունա պէ-եանը թէշէքքիւրի հավի պիր նութգ իրատ իյլէեուպ, պունուն իւզերինէ Արժ. Տ. Ղեւոնդ հայր տախի իլմին նէ տերէճէտէ էհէմմիյէթի օլտու-ղունու մուխթասարէն հաղըրունա իյզահ իյլէմիշ տիր։ Պատէհու, մէքթէպիմիզ ֆագրը չօճուգլա-ըընը մէքթէպճէ լէվղիմաթը քէնտուլերէ թանգարանըմըզտան մէճճանէն վիրիլմէք իւզրէ սլ կիւն պիր իանէ տէֆթէրի աչըլարագ զէ-վաթը մէարիֆբերվերան թարաֆքն-տան 417 ¾ ղուրուշ իանէ թօքլա-նըլմըշ տըր։

Բէնճէնպիհ կիւնիւ տախի Ս. Վարդանանց տօնախմբութիւնու եէվմի մախսուսու օլմաղլէ Արժ. Տ. Ղեւոնդ քահանայ քիլիսէ խիթա-մընտա ճայնաւոր չօճուգլար իլէ վէ խայլը պիր գալապալըգ տախի հա-ղըր պուլունտուղու հալտէ մէքթէ-պիմիզ սալօնունա չըգըլըպ պէր միթատ տուա վէ խաչահանգիստ իտիլտիքտէն սօնրա, սապրգ Փա-նոսեան վարժարանքն չակիրտանքն-տան վէ գատապամըզ զատէկեա-նընտան ճանիկ էֆէնտի Մկրտիչ-եան, միլլէթիմիզճէ իլմին տերէ-ճէյի նիհաեէտէ էհէմմիյէթի օլ-տուղունու միւհթէվի միւքէմմէլ պիր նութգ իրատ պուեուրմալէրի իւզէրինէ շակիրտանքն շահատէթ-նամէլերի թէվզի գըլընարագ զէյ-նէթի մէզքիւրէեէ խիթամ վէրիլ-միշ տիր։

6 Փետր. 1882 Արսէն Մարգարեան
Գիրմանթը

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԼԱՎՐՕՖ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

«Պիր մէսէլէ» իւնվանը թահ-թընտա, միւսիւ Է. Լագրուա Բաբ-բէլ ղազէթասընտա պէր վէճհի աթի եազմագտա տրը։

Արգատաշրմըզ վէ տօսթումուզ մէպուս Մ. Գլօվիս Հիւկ, Մ. Բիէր Լավրօֆուն Ֆրանսա թօքրաղընտան թարտ օլունմասը հագգընտա հէյ-եէթի վիւքէլաեա սիւալլէր իյրատ իտէճէք վէ հաթթա պու սիւալլէր իւզերինէ իսրար իլէ իշի պիր մէսէ-լէ թարզընա կէշիրէճէք տիր։ շու խուսուսուն պու մէրթէպէեէ վասըլ օլմասը, իշին օ գատար էհէմմիեէթի օլմասըղընտան, տօղրուսու թէէսիւ-ֆիւմիւզիւ մուճիպ օլուեօր։ Գա-պահաթը եալընըզ ումումի իեանէ թէֆթէրի քիւշատընը թալէպ իյ-լէմիշ օլմագ պուլունան պիր էճնէ-պինին Ֆրանսատա իգամէթ իյլէ-մէք իսթէտիկի հալտէ, քէնտիսինի —շու հարաքէթիմիզտէն տօլաեը պիր թէշէքքիւրինի. պիլէ մուճիպ օլմաեաճաղըմըզ—պիր սէֆիրէ խօշ կէօրիւնմէք նիեէթիյլէ թարտ օ-լունմասը պիզճէ շայեանը նէֆրէթ պիր էսէր ատտ օլունտա սէզա տրը։

Հէյեէթի վիւքէլա հիւրրիեէթ վատ իյլէմիշ իտի. շիմտիյէ գատար վերտիկի անճագ վէ անճագ թէպ-տիլի մահէլլ իյլէմէք հիւրրիեէթի տիր. պու իսէ քեաֆի վէ վաֆի ատտ օլունամազ։ Պազը զէվաթ վա-գատ հէյեէթի վիւքէլանը Մ. Լա-պօրտէր իլէ պէրապէր գանունու էտասիեի եէնիտէն կէօզտէն կէչի-րէճէկինի վէ թատիլ իյլէեէճէկի-նի սէօյլէմէքտէ իսէլէր տէ, շիմտի-լի՛ք հէյեէթի մէզքիւրե Մ. Լա-պօրտէրի վէ Մ. Թօլէնի քէնտի թէքլիֆլէրիյլէ պէրապէր եալընը-ճա պըրագմագատ օլուղունտան, պիզ տէ Մ. Բիէր Լավրօֆու Ֆրան-սա թօքրաղընտան թարտ իյլէմէսի-լէ նազարը ամմէեէ իզՀար իյլէտիկի էսէրի հիւրրիեէթբերվերանէսիյլէ գանատթ իյլէմէլիեիզ։

Վագատա նէ գանունու էտասինին թատիլինի, վէ քիլիսէնին հիւ-քիւմէթտէն այրըլմասընը, վէ նէ տէ զերրէ գատար տիկէր պիր թէ-պէտիւլաթ թալէպ իյլէմէկին շիմ-տի՛ք մտատան տէյիլ իտուկինի, վէ հէյեէթի վիւքէլաեը պէլքի Մ. Կամպէթթաեա ֆատիէյի մուճիպ օլաճագ կիւճ պիր նօզթաեա կէ-թիրմէմէք իշին, թարտ օլունմագ-տա պուլունան էճնէպիլէրին ար-գասընտան կիւլիւպ, կէրէք հէմճի-վար վէ կէրէք ուզագտա պուլու-նան միլլէթլէրին եանընտա քիւ-շիւք տիւշմէնին տէ ուսուլու ճէ-տիտէ ահքեամընտան պուլունտու-ղունու պիլիրիզ։ Էվվէթ, եէնի մո-տանընն պէօյլէ օլտուղունու անլա-եօրուզ։ Լտքին պու մտատյա պիզ իմթիսալ իյլէեէմէյիզ։ Վէ էվվէլա շունու պէեան իտէրիզ քի, պու սուրէթլէ տիւշինմէք տօղրու ատտ օլունամազ, շունքի հալը հաղըրտա Մ. Կամպէթթաեա մուճիպի ֆատ-տէ օլապիլէճէք հիշ պիր խուսուս եօգ տուր։ Պունտան մատտա, մէպ-տեեէ վէ էֆքեարա բիաեէթ իթ-մէեէն պիր բօլթիդատան զիեատէ աճքնտճագ պիր հալ օլամագ։ Պու նէվ պիր բօլթիդա, լուղէթին էն ֆէ՛ա մանէատը՛յա, հալէ ույմագ բօլթիդասը տէմէք տիր։

Պիր տագրդա իշին հալէ ույմաեը տա, մտատեը տա պիր թարաֆա պրագալըմ տա մէսէլէեէ տիգգաթ իտէլիմ. զէվաթը մէշհուրէտէն վէ նամուսլու պիր Բուս եէտի սէնէ-տէն պէրու Ֆրանսատա իգամէթ իյլէմէքտէ օլուպ, պու եէտի սէ-նէլէր զարֆընտա քիմէնին զերրէ գատար պիլէ թէշէքքիւրինի մուճիպ օլմամը տրը։ Միւմանէյհ կիւնիւն պիրինտէ, քէնտի պէտապխթ տօսթ-լարը իշին պիր իեանէ տէֆթէրի քիւշատ իյլէտիկինտէն, Բուսիա սէ-ֆիրի կիտիպ վազթին ըէյիսի վիւ-քէլաբընը պուլար, ըէյիսի վիւքէ-լա տա հէյեէթի իլէ իսթիշարէ իյ-լէր, վէ հէյեէթի վիւքէլա թարտ թէքլիֆինի ըէտտիլէ ճէվապ վերիր։

Վիւքէլա տէյիշիր վէ հէեի կէ-լէն հէյեէթէ հիւրրիեէթբերվեր սրֆատթը վերիլմէքտէ իքէն, հէյ-եէթի ճէտիտէ միմանէյհ Բուսու հէման Ֆրանսըզ թօքրաղընտան թարտ իյլէր։

Շու խուսուսա վագրֆ օլունուպ, իյզահատ թալէպ օլունուղտա, հէյեէթի վիւքէլա «գանուն ֆէնա տրը» տէյի ճէվապ վերիեօր, խա-եէր ֆէնա օլան շէյգանուն տէյիլ, վերիլէն իշպու ճէվապ տրը։ Շիւբ-հէսիզ, գանունուն շու ահքեամը նաֆի պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ պիզտէ պունուն ճէպպարանէ վէ կամպէթթաեա ֆատիէյի մուճիպ օլաճագ կիւճ պիր նօզթաեա կէ-թիրմէմէք իշին, թարտ օլունմագ-տա պուլունան էճնէպիլէրին ար-գասընտան կիւլիւպ, կէրէք հէմճի-վար վէ կէրէք ուզագտա պուլու-նան միլլէթլէրին եանընտա քիւ-շիւք տիւշմէնին տէ ուսուլու ճէ-տիտէ ահքեամընտան պուլունտու-ղունու պիլիրիզ։ Էվվէթ, եէնի մո-տանընն պէօյլէ օլտուղունու անլա-եօրուզ։ Լտքին պու մտատյա պիզ իմթիսալ իյլէեէմէյիզ։ Վէ էվվէլա շունու պէեան իտէրիզ քի, պու սուրէթլէ տիւշինմէք տօղրու ատտ օլունամազ, շունքի հալը հաղըրտա Մ. Կամպէթթաեա մուճիպի ֆատ-տէ օլապիլէճէք հիշ պիր խուսուս եօգ տուր։ Պունտան մատտա, մէպ-տեեէ վէ էֆքեարա բիաեէթ իթ-մէեէն պիր բօլթիդատան զիեատէ աճքնտճագ պիր հալ օլամագ։ Պու նէվ պիր բօլթիդա, լուղէթին էն ֆէ՛ա մանէատը՛յա, հալէ ույմագ բօլթիդասը տէմէք տիր։

Պիր տագրդա իշին հալէ ույմաեը տա, մտատեը տա պիր թարաֆա պրագալըմ տա մէսէլէեէ տիգգաթ իտէլիմ. զէվաթը մէշհուրէտէն վէ նամուսլու պիր Բուս եէտի սէնէ-տէն պէրու Ֆրանսատա իգամէթ իյլէմէքտէ օլուպ, պու եէտի սէ-նէլէր զարֆընտա քիմէնին զերրէ գատար պիլէ թէշէքքիւրինի մուճիպ օլմամը տրը։ Միւմանէյհ կիւնիւն պիրինտէ, քէնտի պէտապխթ տօսթ-լարը իշին պիր իեանէ տէֆթէրի քիւշատ իյլէտիկինտէն, Բուսիա սէ-ֆիրի կիտիպ վազթին ըէյիսի վիւ-քէլաբընը պուլար, ըէյիսի վիւքէ-լա տա հէյեէթի իլէ իսթիշարէ իյ-լէր, վէ հէյեէթի վիւքէլա թարտ թէքլիֆինի ըէտտիլէ ճէվապ վերիր։

Վիւքէլա տէյիշիր վէ հէեի կէ-լէն հէյեէթէ հիւրրիեէթբերվեր սրֆատթը վերիլմէքտէ իքէն, հէյ-եէթի ճէտիտէ միմանէյհ Բուսու հէման Ֆրանսըզ թօքրաղընտան թարտ իյլէր։

Շու խուսուսա վագրֆ օլունուպ, իյզահատ թալէպ օլունուղտա, հէյեէթի վիւքէլա «գանուն ֆէնա տրը» տէյի ճէվապ վերիեօր, խա-եէր ֆէնա օլան շէյգանուն տէյիլ, վերիլէն իշպու ճէվապ տրը։ Շիւբ-հէսիզ, գանունուն շու ահքեամը նաֆի պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ պիզտէ պունուն ճէպպարանէ վէ շայեանը նէֆրէթ օլտուղունու թէս-լիմ իտէրիզ, չունքի գանունն հիւ-քիւմէթին ասալէթէն հաքիմ օլմա-սընը գապուլ իտիեօր, ֆագաթ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի, եանի հիւքիւմէթին ասալէթէն հաքիմի-կի գապուլ օլունտուղու իշին, պունտա հէյեէթի վիւքէլա սուի խթիմալ իյլէմէմէլի, վէ էկէր գա-նունուն աճքնաճագ պիր հալտէ պուլունտուղու գապուլ օլունուեօր իսէ, շու ահքեամը իճրասընտան իմթինա իտիլմէլի իտի։

Վէ ֆագաթ գանունուն թասհի-հի վատ օլունմագտա տրը, սէբիզ կիւնտէն պէրու շու հավատաս տէ-վերան իյլէեօր, վէ պունուն իլէ պէրապէր շիմտիլի՛ք Մ. Բիէր Լա-վրօֆ Ֆրանսատան թարտ օլունմուշ, վէ Ինկիլթերրատա իսթիճա իյլէմիշ տիր։ Պիշ իսէ գավանիյնի սթիգա եէրինէ եէնիտէն նէ գանուն վազ իյլէմէքիկի արաեբա տուրմագ-տաեըզ։

Պու մանօվրա վագրա բէք ուս-թալըգլը տրը, ֆագաթ պիզիմ մի-լիյեէթիմիզէ (Ֆրանսըզլարա) տպա-նամուս վէ չէրէֆ կէթիրմէեիպ, էվրօբա հազուրունտա հիճապրմը-զը մուճիպ օլմագտա տրը։ Ֆրան-սա պիր վագթ միսաֆիրբերվեր պիր մէմլէքէթ իտի, շիմտի պու ֆագիզէթի տախի զայպ իյլէմէքտէ տիր։ Վէթանլարընտան թարտ օ-լունմուշ պուլունանլար շիմտի ին-կիլթերրատան մէքեան թալէպ իյ-լեօրլար։ Վէ Ֆրանսա ճիւմհուրիյ-եէթի իսէ, իմբէրատօրլուգ զէմա-նընտա թեպեիա իտիլմիշ պուլու-նան թարտֆատարանը միւտտէթի մէտիտէ, Լենարատա, Պրիքսէլտէ, ժէնէվտէ, վէ ժէրմանիտէ իգամէթ իյլէմիշ օլտուգլարը հալտէ, շիմտի զէվալը պիր սիւրկիւնիւ միսաֆիր իթմէք իսթէմէմէքտէ տիր։

(Իսլամտուլ)

—

Աթիտէքի թէլէկրաֆնամէլեր, Միւճթէմէաի Ամերիգանը թիճա-բէթ նօգթաի նազարբյա էն մի-հիմմ չէ հիրլէրի օլան Նիու-Եօրգտա վէ Շիքակոտա, ախիրէն կէրէք ու-մուրու սարրաֆիյէճէ վէ կէրէք թիճարէթճէ բէք պիւեիւք զարար-լար վուգու պուլուպ, պօրտարատա գարբշըգլըգ հիւքմ իթմէքտէ օլ-տուղունու խապէր վերմէքտէ տիր-լեր։

Շիքակո, 15 փետր.

Պու կիւն պօրտատա, մահէլլիմի-զին գոմիսիօնճուլուգլա իշթիղալ իյլէմէքտէ օլան էն միհիմմ թի-ճարէթ էվլէրինտէն պիրինին իզ-հարը իֆլաս իյլէմէսինտէն տօլաեը, պիր նէվ գօրգու հիսս օլունմագտա իտի։ Զէխաիր ֆիեաթլարը իւզէ-րինտէ բէք չօգ գարբշըգլըգ վու-գու պուլուսու։ Պուղտայըն պիւչէլի (պիր նէվ էօյչիւ) 4-5 չէնթէ գա-տար աշաղը տիւշիւ։

Նիու-Եօրգ, 15 փետր.

Պու կիւն պօրտատա բէք պիւ-եիւք պիր հեեէճան հիւքմ իյլէ-մէքտէ իտի, չօգ սէնէյէրտէն պէ-րու պէօյլէ պիր հալ կէօրիւլմէմիշ տիր. Նիու-Եօրգ թիճարէթ էվլէ-րինտէն պիր գաչընը իֆլաս իյլէ-տիկի սէօյլէնիլմէքտէ իսէ տէ, շիմ-տիլի՛ք անճագ պիրիսինին իֆլասը թէհգիգուգ իյլէմիշ տիր։

—

ՉԻԼԻ, ՎԷ ԲԷՐՈՒ ԻԼԷ ՊՕԼԻՎԻԱ

Չիլի հիւքիւմէթինին խարիճիյէ նազրը Տօն Ժօզէ Մանուէլ Պալ-մաշէտա, պու տէֆա տիւէլի էճ-նէպիեէ նէզտինտէ պուլունան Չիլի սիֆէրասընա, նէզտինտէ պուլուն-տուղլարը տէվլէթլէրէ թէպլիղ օ-լունմագ իւզրէ, Չիլի իլէ Բէրու վէ Պոլիվիա միեանէսինտէ զուհուր իյ-լեեէն մուհարէպէնին էսպապընը միւպէյեին պիր նօթա իրսալ իյլէ-միշ տիր։

Բէրու չըմէնտբֆէրլերի միւթէա-հիւսիւ Մ. Մէյկս, Պոլիվիա սէվա-հիլինտէ պազը կէօվէրչիլէ մատէն-լէրի իմթիեազթընը տէրիւհտէ իյլէմիշ օլուպ, իշպու իմթիեազընը Բէրուլուլարա թէրք իյլէմիշ իտի։ Պու մատէնլէրին զանն օլունտու-ղունտան զաեէթլէ զիեատէ զէն-կին օլտուգլարը թահագգուգ իյլէ-միշ, վէ այնի վագթթա Չիլի մէ-մուլիքինտէ տախի տիկէր միւհիմմ կէօվէրչիլէ մատէնլէրի քէշֆ օլուն-մուշ, վէ պու հալտէ, Չիլիլէրին ըէգապէթինի մէնն իյլէմէք իւզրէ, Պոլիվիա հիւքիւմէթի Բէրու իլէ կիզլիճճէ միւթթէֆիտ օլտուղու հալ-տէ, 1874 սէնէսինտէ ազտ օլուն-մուշ պուլունան ահտնամէեէ մու-ղայիր օլարագ Անթաքօկասթատան կէլէն կէօվէրչիլէրը իւզէրինէ պիր կէօմրիւք վէրկիսի վագ իյլէմիշտիր։

Չիլի հիւքիւմէթի պունա գարշը բրօթէսթօ իտերէք, մէսէլէնին պիր

---

(164)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

թէտիկինտէն, պըրագբպ քէնտի մէքթէպինէ, եանի հուգուգ մէք-թէպինէ կիթտի։ — Վէ չէօհրէթ-չուա՞ Տիրանթօնուն տերս վիրմէք-տէ օլտուղու տերսխանէտէն իշերի կիրտի, վէ մերգումուն տերսինի տինլեեէլէք, լաղըմ կէլէն նօթա-ըարը արմագլըղա չալըշաբ իսէ տէ, միւտերրիսի մերգումուն սէօյլէտի-քէրինտէն հիշ պիր շէյ անլաեա-մամագտա իտի, շունքի, պիր տիւբ-լիւ ֆիքրինի թօքլաեըպտա տերսի տիյնէեէմէմէք իտի։

Պիչարէնին ազլը, ֆիքրի, գալ-պի վէ բուհու, վէլհասըլ սայրի թէքմիլ վիճուտի Սէնթ-Ուէն քէօշ-կիւնտէ իտի...

Պիրազ տուրուբ տուրմազ տերս-խանէեի թէրք իլէ տիշարը չըգտը։

—Պէնիմ իշին չալըշըպ տա պիր շէյ իշթմէք, անլամագ, հըֆզ իթմէք վէ էօյրէնմէք միւմքին տէ-յիլտիր, — տէտի մերգում. քէն-տու. քէնտույէ, — վէ հէմտէ, վէ-լեվ չալըշապիսէմ տախի, գա՞նդի ֆայիտէեի մուճիպ օլաճագ տրը։ — Ավօգաթ օլո՞ւպ տա նէ եաբա-ճաղըմ տրը, մէկէրչի ավօգաթ ճիւպ-պէսինի կիյինմէ ըլիկէ պիր իհթի-եաճըմ վա՞ տրը, նիհայէթ եաբա-ճաղըմ, իւզերինէ թօղ էթիմիշ օ-լան քէրուգաեը պաշըմա կէչիրէրէք, կիտիպ պիր թագըմ թաղլիտճիլէ-րին օճաղընտա իմբարը էօմր ու էվ-գաթ իտէճէք տէյի՞լմիյիմ։— Զա-թէն պէն պիր ֆագըր տէյիլիմ...։ — օլտուգճա քէնտիմէ կէօրէ սէրվէ-թէ մալի՛ք պուլունմագտաեըմ... էմմա սէրվէթիմ բէք պիւյիւ՛ք պիր շէյ տէյիլ իմիշ, օնտա՞ նէ պէյիս վար տրը, զաթէն պէն էօյլէ տա-ըաթը վէ բաթըրաբը պիր էօմիւր սէվէնլէրտէն տէյիլիմ, պէնիմ թա-պիաթըմտա պու սատէլի՛ք կուս-թօսու պուլունտուգճա, պուլունան սէրվէթիմ պանա հէր վագթ քեա-ֆի օլապիլիր, — վալիտէմտէն գալան միրասըմ, նօթէրին եանընտա տրը, — Զաթէն օն ալթը այտան ըիւշի պիլուղա վասըլ օլաճաղըմ տրը, տիմէք տիր քի օլ վագըթ թահթը թէսարրուֆումտա, տէօրթ եիւզ պէն թանէճի՛ք ֆրանգ պուլունա-ճագ տրը։ — Կէրչի, օն ալթը այտա ազ պիր միւատէթ տէյիլ տիր, խայրիճէ վագըթ տահա պէքլէմէ-լիկիմ իրթիգա իթմէքտէ իսէ տէ, շու տախի սահիհ տիր քի, բէտե-ըիմին միւսատասիյլէ, մէզքիւր բաբամընն շիմտիտէն պանա թէպլիմ իտիլմէսինտէ վէ պինտէն ալէյհտա-հա զիեատէ բահաթ պիր հալէ նա-յիլիյէթիմտէ իհթիմալին խարի-ճինտէ տէյիլ տիր։

—Օլ վագըթ, հագդըմտա շայ եանը թէհայեիւր սուրէթտէ հիւս-նի թէվճճիւհ իպրազ իթմէքտէ օլան Լիսնէլ Վարթընը իլէ, տայլ-կամպէթթաեա ֆատիէյի մուճիպ օլաճագ կիւճ պիր նօզթաեա կէ-թիրմէմէք իշին, թարտ օլունմագ-տա պուլունան էճնէպիլէրին ար-գասընտան կիւլիւպ, կէրէք հէմճի-վար վէ կէրէք ուզագտա պուլու-նան միլլէթլէրին եանընտա քիւ-շիւք տիւշմէնին տէ ուսուլու ճէ-տիտէ ահքեամընտան պուլունտու-ղունու պիլիրիզ։ Էվվէթ, եէնի մո-տանընն պէօյլէ օլտուղունու անլա-եօրուզ։ Լտքին պու մտատյա պիզ իմթիսալ իյլէեէմէյիզ։ Վէ էվվէլա շունու պէեան իտէրիզ քի, պու սուրէթլէ տիւշինմէք տօղրու ատտ օլունամազ, շունքի հալը հաղըրտա Մ. Կամպէթթաեա մուճիպի ֆատ-տէ օլապիլէճէք հիշ պիր խուսուս եօգ տուր։ Պունտան մատտա, մէպ-տեեէ վէ էֆքեարա բիաեէթ իթ-մէեէն պիր բօլթիդատան զիեատէ աճքնտճագ պիր հալ օլամագ։ Պու նէվ պիր բօլթիդա, լուղէթին էն ֆէ՛ա մանէատը՛յա, հալէ ույմագ բօլթիդասը տէմէք տիր։

Պիր տագրդա իշին հալէ ույմաեը տա, մտատեը տա պիր թարաֆա պրագալըմ տա մէսէլէեէ տիգգաթ իտէլիմ. զէվաթը մէշհուրէտէն վէ նամուսլու պիր Բուս եէտի սէնէ-տէն պէրու Ֆրանսատա իգամէթ իյլէմէքտէ օլուպ, պու եէտի սէ-նէլէր զարֆընտա քիմէնին զերրէ գատար պիլէ թէշէքքիւրինի մուճիպ օլմամը տրը։ Միւմանէյհ կիւնիւն պիրինտէ, քէնտի պէտապխթ տօսթ-լարը իշին պիր իեանէ տէֆթէրի քիւշատ իյլէտիկինտէն, Բուսիա սէ-ֆիրի կիտիպ վազթին ըէյիսի վիւ-քէլաբընը պուլար, ըէյիսի վիւքէ-լա տա հէյեէթի իլէ իսթիշարէ իյ-լէր, վէ հէյեէթի վիւքէլա թարտ թէքլիֆինի ըէտտիլէ ճէվապ վերիր։

Վիւքէլա տէյիշիր վէ հէեի կէ-լէն հէյեէթէ հիւրրիեէթբերվեր սրֆատթը վերիլմէքտէ իքէն, հէյ-եէթի ճէտիտէ միմանէյհ Բուսու հէման Ֆրանսըզ թօքրաղընտան թարտ իյլէր։

Շու խուսուսա վագրֆ օլունուպ, իյզահատ թալէպ օլունուղտա, հէյեէթի վիւքէլա «գանուն ֆէնա տրը» տէյի ճէվապ վերիեօր, խա-եէր ֆէնա օլան շէյգանուն տէյիլ, վերիլէն իշպու ճէվապ տրը։ Շիւբ-հէսիզ, գանունուն շու ահքեամը նաֆի պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ պիզտէ պունուն ճէպպարանէ վէ շայեանը նէֆրէթ օլտուղունու թէս-լիմ իտէրիզ, չունքի գանունն հիւ-քիւմէթին ասալէթէն հաքիմ օլմա-սընը գապուլ իտիեօր, ֆագաթ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի, եանի հիւքիւմէթին ասալէթէն հաքիմի-կի գապուլ օլունտուղու իշին, պունտա հէյեէթի վիւքէլա սուի խթիմալ իյլէմէմէլի, վէ էկէր գա-նունուն աճքնաճագ պիր հալտէ պուլունտուղու գապուլ օլունուեօր իսէ, շու ահքեամը իճրասընտան իմթինա իտիլմէլի իտի։

Վէ ֆագաթ գանունուն թասհի-հի վատ օլունմագտա տրը, սէբիզ կիւնտէն պէրու շու հավատաս տէ-վերան իյլէեօր, վէ պունուն իլէ պէրապէր շիմտիլի՛ք Մ. Բիէր Լա-վրօֆ Ֆրանսատան թարտ օլունմուշ, վէ Ինկիլթերրատա իսթիճա իյլէմիշ տիր։ Պիշ իսէ գավանիյնի սթիգա եէրինէ եէնիտէն նէ գանուն վազ իյլէմէքիկի արաեբա տուրմագ-տաեըզ։

Պու մանօվրա վագրա բէք ուս-թալըգլը տրը, ֆագաթ պիզիմ մի-լիյեէթիմիզէ (Ֆրանսըզլարա) տպա-նամուս վէ չէրէֆ կէթիրմէեիպ, էվրօբա հազուրունտա հիճապրմը-զը մուճիպ օլմագտա տրը։ Ֆրան-սա պիր վագըթ միսաֆիրբերվեր պիր մէմլէքէթ իտի, շիմտի պու ֆագիզէթի տախի զայպ իյլէմէքտէ տիր։ Վէթանլարընտան թարտ օ-լունմուշ պուլունանլար շիմտի ին-կիլթերրատան մէքեան թալէպ իյ-լեօրլար։ Վէ Ֆրանսա ճիւմհուրիյ-եէթի իսէ, իմբէրատօրլուգ զէմա-նընտա թեպեիա իտիլմիշ պուլու-նան թարտֆատարանը միւտտէթի մէտիտէ, Լենարատա, Պրիքսէլտէ, ժէնէվտէ, վէ ժէրմանիտէ իգամէթ իյլէմիշ օլտուգլարը հալտէ, շիմտի զէվալը պիր սիւրկիւնիւ միսաֆիր իթմէք իսթէմէմէքտէ տիր։

(Իսլամտուլ)

—

Աթիտէքի թէլէկրաֆնամէլեր, Միւճթէմէաի Ամերիգանը թիճա-բէթ նօգթաի նազարբյա էն մի-հիմմ չէ հիրլէրի օլան Նիու-Եօրգտա վէ Շիքակոտա, ախիրէն կէրէք ու-մուրու սարրաֆիյէճէ վէ կէրէք թիճարէթճէ բէք պիւեիւք զարար-լար վուգու պուլուպ, պօրտարատա գարբշըգլըգ հիւքմ իթմէքտէ օլ-տուղունու խապէր վերմէքտէ տիր-լեր։

Շիքակո, 15 փետր.

Պու կիւն պօրտատա, մահէլլիմի-զին գոմիսիօնճուլուգլա իշթիղալ իյլէմէքտէ օլան էն միհիմմ թի-ճարէթ էվլէրինտէն պիրինին իզ-հարը իֆլաս իյլէմէսինտէն տօլաեը, պիր նէվ գօրգու հիսս օլունմագտա իտի։ Զէխաիր ֆիեաթլարը իւզէ-րինտէ բէք չօգ գարբշըգլըգ վու-գու պուլուսու։ Պուղտայըն պիւչէլի (պիր նէվ էօյչիւ) 4-5 չէնթէ գա-տար աշաղը տիւշիւ։

Նիու-Եօրգ, 15 փետր.

Պու կիւն պօրտատա բէք պիւ-եիւք պիր հեեէճան հիւքմ իյլէ-մէքտէ իտի, չօգ սէնէյէրտէն պէ-րու պէօյլէ պիր հալ կէօրիւլմէմիշ տիր. Նիու-Եօրգ թիճարէթ էվլէ-րինտէն պիր գաչընը իֆլաս իյլէ-տիկի սէօյլէնիլմէքտէ իսէ տէ, շիմ-տիլի՛ք անճագ պիրիսինին իֆլասը թէհգիգուգ իյլէմիշ տիր։

—

ՉԻԼԻ, ՎԷ ԲԷՐՈՒ ԻԼԷ ՊՕԼԻՎԻԱ

Չիլի հիւքիւմէթինին խարիճիյէ նազրը Տօն Ժօզէ Մանուէլ Պալ-մաշէտա, պու տէֆա տիւէլի էճ-նէպիեէ նէզտինտէ պուլունան Չիլի սիֆէրասընա, նէզտինտէ պուլուն-տուղլարը տէվլէթլէրէ թէպլիղ օ-լունմագ իւզրէ, Չիլի իլէ Բէրու վէ Պոլիվիա միեանէսինտէ զուհուր իյ-լեեէն մուհարէպէնին էսպապընը միւպէյեին պիր նօթա իրսալ իյլէ-միշ տիր։

Բէրու չըմէնտբֆէրլերի միւթէա-հիւսիւ Մ. Մէյկս, Պոլիվիա սէվա-հիլինտէ պազը կէօվէրչիլէ մատէն-լէրի իմթիեազթընը տէրիւհտէ իյլէմիշ օլուպ, իշպու իմթիեազընը Բէրուլուլարա թէրք իյլէմիշ իտի։ Պու մատէնլէրին զանն օլունտու-ղունտան զաեէթլէ զիեատէ զէն-կին օլտուգլարը թահագգուգ իյլէ-միշ, վէ այնի վագըթթա Չիլի մէ-մուլիքինտէ տախի տիկէր միւհիմմ կէօվէրչիլէ մատէնլէրի քէշֆ օլուն-մուշ, վէ պու հալտէ, Չիլիլէրին ըէգապէթինի մէնն իյլէմէք իւզրէ, Պոլիվիա հիւքիւմէթի Բէրու իլէ կիզլիճճէ միւթթէֆիտ օլտուղու հալ-տէ, 1874 սէնէսինտէ ազտ օլուն-մուշ պուլունան ահտնամէեէ մու-ղայիր օլարագ Անթաքօկասթատան կէլէն կէօվէրչիլէրը իւզէրինէ պիր կէօմրիւք վէրկիսի վագ իյլէմիշտիր։

Չիլի հիւքիւմէթի պունա գարշը բրօթէսթօ իտերէք, մէսէլէնին պիր

Ժօրժ քէնտի պիրատերի Էէօքօլու Ինկիլիզ Գահվէսի նամ գահ-վէխանէտէ թատմա տավէթ իյլէտի, վէ պատէթ թատմ Գօրատաեա կիթտի։

Վէ Էէօքօլ տախի եավաշ եավաշ Բօշէ սօգաղը եօլունու էլէ ալարագ, բէտերի Մարսիալը խանէսինէ կիթ-տի։

—Նա՞սըլ տըր պու կիւն բէտե-ըիմ, — տէյի սիւալ իթտի մեր-գում, գաբուեու աչան խըտմէթ-քեարա։

—Էսէֆ իտերիմ, էֆէնտի քի, հալէա էվվէլքի հալինտէ տէվամ իթմէքտէ տիր... — հիշ պիր իյի-լիկէ մէյեալ ֆարգ կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր։

—Կէօրէպիլիրմիյիմ ահապա քէն-տինի։

—Շիւբհէսիզ, էֆէնտի...։

—Մատամ Բօզ Պօնչան եանընտա՞մը տրը։

—Էվվէթ, էֆէնտի...—օ՛հ է-ֆէնտի քէյֆսիզ օլալըտան պէրու, մերգումէ պուրատան հիշ այրըլմամըշ տրը..., — բէք սատագաթը պիր գաոբն տրը։

Լէօքօլ էօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտու քի, մեզքիւր հարէ-քէթինտէն, մերգումէնին օրատա պուլունմասընտան մէճմուն օլմա-տրը ղը անլաշըլտը։

—Շիմտի մերգումէնին եանընտա լաղըրտը աչմագ ուեամահաճագ տրը, — տէյի սիւալ իթտի մեր-գում, գաբուեու աչան խըտմէթ-քեարա։

—Էսէֆ իտերիմ, էֆէնտի քի, հալէա էվվէլքի հալինտէ տէվամ իթմէքտէ տիր... — հիշ պիր է

պրոնիր։ Ճէմիյէթինէ հէվալէ օլունմասընը թէքլիֆ իյլէմիշ իսէ ատ, շու թէքլիֆ ըէտտա օլունմուշ, վէ Պօլիֆիա մահպուտաթը աչըգտան աչըզա Զիլիյէ գարշը մուհարէպէ թալէպ իյլէմէկէ պաշլամըշ տըր։ Բէրու իսէ պու արատա թէվասսիւթ իյլէմէք իսթէմէքտէ պուլունմուշ իսէ ատ, մուախխարէն Պօլիվիա իյէ միւթթէհիա պուլունտուղու վէ մէղքիւր իքի տէվլէթլէր միւեանէսինտէ Զիլիյէ գարշը կիզլի պիր ահտնամէ ագտ օլունմուշ իտուկի անլաշըլմըշ օլտուղունտան, շու հալտէ Զիլի քէնտի մէնաֆիինին մուհաֆազասը իչին մուհարէպէնէ գրեամ իյլէմէկէ մէճպուր օլմուշ տուր։

Իշթէ պէօյլէճէ մուհարէպէնէ սէպէպ իլք տէֆա Զիլի թարաֆընտան վէրիլմէմիշ օլտուղունու տէրմէեան իյլէմէկէ չալըշըգտան սոնրա, տոն Պալմաչէտտա, նիհաեէթ Զիլի գուվվէյի ասքէրիյէսինին մուզաֆֆէրիեէթիյլէ խիթամ պուլմուշ օլան իշպու մուհարէպէնին, միւթէազբպէն վուգու պուլան ահվալը միւթէֆէրրիգ ասընը նագլ ութաարիֆ իյլէմիշ տիր։

Տոն Պալմաչէտտա Զիլի հիւքիւմէթինին իճրասընա մէճպուր օլտուղու շու մուհարէպէ իչին թազմինաթը հարպիյէ ախզընա հագդը օլտուղունու պէեան իյլէմէքտէ, վէ Բէրու իլէ Պոլիվիանընշու էսնատէ ատէթա միֆլիս հալինտէ պուլունտուգլարընտան, բարա իլէ շու մէսարիֆաթը թազմին խէմէեէճէքլէրինի, վէ պինապէրին Զիլինին իլշագը արաղի իլէ թազմինաթը մէղքիւրէյի ալապիլէճէկինի տէրմէեան իյլէմէքտէ տիր։ Պուխուսուս Զիլինին էօյլէ պիր հագդը տըր քի, տէեօր տոն Պալմաչէտտա, հաթթա խիթիլաը արզու օլունան մէմալիքտէ իսքեան իյլէմէքտէ պուլունան խրիսթիեան էհալի Բէրուան չէօյլէր, վէ Պոլիվիատան Անտէս տաղլարը իլէ այրըլմըշ օլմաղին, մէմալիքի մէղքիւրէնին Զիլիյէ իրհաղընա զաթէն լիզումու լապիւտտ վար տըր։

Իշպու Նոթաեւ, Զիլի հիւքիւմէթինին սուլհու արզու իյլէմէքտէ օլտուղու, վէ հաթթա շու արզուսունու իսպաթ իչին միճթէմէտի Ամէրիգանընշու թէվասսիւթինիւ դապուլ իյլէմիշ պուլունտուղու, վէ ֆազաթ պու սուլհուն Զիլինին հագդը սուրէթտէ պուլունան մէնաֆիինի մէճմուն իյլէմէսինին, վէ քէնտի հուգուգունուն թանըլմասընընն լիզումու պէեան օլունարագ, խիթամ վէրիլմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա հարպիեէ նէզարէթի Ինկիլիզ ասքէրինին ֆիրարընը մէնն, վէ ֆիրարիւէրի ախզ ու կիրիֆի իլէ թէէսիպ իյլէմէք իւզրէ, հէր պիր նէֆէրին անլընա գըզարմըշ տէմիր իլէ թաճ չէքլինտէ պիր տամշա վուրուլմասընը թասմիմ իյլէմիշ տիր։ Նէֆէրլէրին պու պապատէ շիքեաեէթլէրինէ մահալ վիրմէմէք իւզրէ միւլազիմլէրէ տախի պէօյլէ պիր տամշա վուրուլմաղը տըր, պու տամշա տաէթի մուգատտէմա Ֆրանսատա քիւրէկէ գէնուլան էշխաս հագդընտա ճարի օլտուղու հալտէ լազմ օլունմաշտըր։

—

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ վագը Մանշ տէնիզի ալթընտան թիւնէլ ինշա օլունմասը թասավվուր օլունմաղտա պուլունտուղու էվվլճէ եազըլմըշ իտի, Գալէտէն Աժանս Հավասա քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, ոն տէօրթ նէֆէր Ինկիլիզ միւհէնտիսլէր մէղքիւր թիւնէլին ամէլիեաթը իպթիտաիեէսինի կէօզէն կէչիրմիշլէր, վէ Ֆրանսա միւհէնտիսլէրինտէն Մ. Տիւվալ, վէ Մ. Պրթոն տախի իչպու մուահէնտէտ հագդը պուլունմուշլար տըր։ Մէղքիւր ամէլիեաթ միւքէմմէլ սուրէթտէ իճրա օլունմաղտա տըր։ Թօբրաղը գազմագ իչին դաեէթ գուվվէթի իքի մաքինա տախի գարիպէն իշլէտիլմէկէ պաշլանըլաճագ տըր։

ՆԷՎԻՅԷ

—

Պէլճիգանընշը Էթուալ Պէյթ դաղէթասընտա կէօրիւլմիշտիր։

Իսթանպօլտա գազազէտ օլմուշ պուլունան Բյուլանս վաբօրունուն թախլիսի միւնասիպէթիյլէ, տալկընճլարընն սուեա կիրտիքլէրի վագթի կիյմէքտէ օլտուղլարը էլպիսէճէ բէք ֆախտէլի ուֆագ պիր թէպէտտիւլաթ իճրա օլունաճագ տըր, չէօյլէ քի, տալկընճընն պաշընա դօյմագտա օլտուղու պիր նէվ քիւլահընը ճամլարընտան պիրինին եէրինէ պագըրտան մասմուլ պիր թահթա վագ օլունուպ, պունուն իչինտէ տէ թէլէֆոնուն ուճու պուլունտուրուլաճագ, վէ պէօյլէճէ տալկընճ, տէնիզին ալթընտա պուլունտուղու հալտէ, պաշընը չէվիրտիկի կիպի, տիշարընտա պուլունանլար իլէ մուխապէրէ իյլէեէպիլէճէք վէ թալիմաթլար ալընպ վիրէճէք տիր։

Պունտան էվվէլ, պիր տալկընճ, պոթմըշ օլան պիր կէմիեի թէֆթիշ իյլէտիկի էմնատէ, սէմէրէի թէֆթիշաթընը անլաեապիլմէք իչին, քէնտիսինի հէր վագթի սուեուն իւզէրինէ չըգարմաղա իհթիեաճ վար իտի քի, պու հէմ բէք կիւճ վէ հէմ ատ զաեէթ գազալը պիր իշ տիր։ Իճրա իյլէմէսի լազըմ կէլէն խուսուսաթճա վէրիլէն թալիմաթտա իսէ, անճագ քէնտի զէքեավէթ վէ գուվվէի հաֆըզասընա էՄնյեէթ օլունմադըղա իհթիեաճ վար իտի, շիմտի իսէ պիր միհէնտիս, վէ հաթթա մաղրուզ վաբօրունա գարատանը պիլէ, տալկընճա իսթէտիկի կիպի հարէքէթ իթտիրէպիլէճէք վէ թալիմաթլարընը վիրէճէք տիր քի, պու տա տէնիզին ալթընտան իսթիունէ թէլէֆոն վասըթասը,յլա միւքէմմէլ սուրէթտէ միւքեալէմէ իտիլմէսիյլէ հուսուլէ կէլիեօր։

Նունու տա իլավէթէն պէեան իյլէմէլիեիզ քի տալկընճ պիր գազա զուհուրինտէ եախսա բահաթսրզլըգ հիսս իյլէտիքտէ քէնտի պիսթիւն հիսսեեաթընը անճագ պիր չընկըրագ վասըթասը,յա եօգարտա պուլունանլարա խապէր վիրէպիլիր իտի, շիմտի թէլէֆոն իսթիմալ օլունտուպտա հէր շէյ էյիճէ անլաշըլաճագ վէ իմտատա թալէպ իյլէնիր իսէ անիտէ իշիտիլէճէքտիր։ Տալկընճլար տէնիզին ալթընտա կէօրմէք, եէօրիմէք վէ նէֆէս ալմագ իլէ գանատթ իթմէյիպ, պու կիւն գօնուշապիլմէքտէ վէ մուխապէրեէ տախի կիրիշմէքտէ տիրլէր։

—

Պէլճիգանընշը Գօրթիլ–Նուարմոն Շէհրինտէ պու տէֆա զաեէթ զատտարանէ պիր ճինաեէթ իճրա օլունմուշ տուր, շէօյլէ քի Լըվէպրը իսմինտէ պալըգ ավը խըրսրզընընն պիրի Պրիննէլ իսմինտէ գօճուսունու չօգ օլսթա իշմէկէ տավէթ իյլէյիպ, չօգ պահա թասընընն մանկալընն իւզէրինտէ պուլունտուղունու սէօյլէմիշ, վէ Պրիննէլ պիլա իճթիհատ մակարա եազլաշընընտա ճէպինտէն պէշ ալթը թանէ ինամիթ գարթուշլարը չէզարըպ մանկալընն իչինէ տիմրշ տըր։ Զէվալը Պրիննէլին պաշընընն պիր թարաֆը իլէ, պիր կէօզու ուշմուշ իսէ տէ, վէֆատ իթմէմիշ օլտուղունան, հաբիմլէրին քէնտի ազզընան չէհատէթլէր ալապիլէճէքլէրինէ իսմիտ օլունմաղտա տըր։ Ղատատարը մէրդում Լըվէպրը իսէ վուգուսթընը զարհուրինտէ, գարթուշլարընն էվվէլճէ գուրուտուլմաղ իչին մանկալընն եանընա գէնուլմուշ օլտուղլարընը պէեան իտէրէք քէնտինի կիտիպ բօլիսէ թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

—

Էվրօբա զազէթալարը, 1877 սէնէսինտէ Թիւրքն էեալէթի տախիլինտէ վագը Լըգօն շէհրինտէ թէվկիւտ իյլէմիշ օլան պիրպիրինէ եաբըշըգ իքի գարնտաշլարընն մէվճուտիյէթինի խապէր վէրիյօրլար։ Պունլարընն քեաֆֆէի էճզահ տախիկիլէրի իլէ իքի պաշլարը, իքի չիֆթ գօյլարը, վէ իքի կէօքիւսլէրի վար տըր։ Ֆագաթ ալթընճը գապուրղա քէմիկինտէն պաշլաեարագ, էճզալարը միւշթէրէք պուլունմագտա տըր։

Սաղ պաճագ, սաղ թարաֆտա պուլունուպ իսմի Պաթիսթ օլան գարնտաշընն մէլամընա իթտաթ իյլէմէքտէ օլտուղու կիպի, սոլ պաճագ տախի սոլ թարաֆտաքի Ժագօպուն քէյֆինճէ հարէքէթ իյլէմէքտէ, վէ պինապէրին պունլար, վիճուտճէ սապաղլամ պուլունտուգլարը հալտէ եէօրիւեէպիլմէլէրի տարիէի իմքեանընն խարիճինտէ գալմագտա տըր։

Պունլարընն հէր պիրինին չախսիյեէթի վէ տույղուսու տիկէրինտէն ասընը օլմաեէպ, այրը վէ քէնտինէ մախսուս տուր. մէսէլա պաղէն պիրիսի կիւլտիւկիւ վագըթ տիկէրի աղլամագտա, վէ պիրիսի ուեանըգ պուլունտուղու էմնատէ տիկէրի ույուեապիլմէքտէ տիր։ Պունլար չօգ վագըթ պաշլարընը վէ եիւզլէրինի պիր ազ եանա տօղրու պիրիսի սաղա վէ տիկէրի սոլա էյմիշ օլարագ տուրմագտա իսէլէր տէ, իչլերինտէն պիրիսի էյրիլմէքտէ տիկէրի պիւթիւն պիւթիւնէ տօղրուլապիլմէքտէ տիր։

—

Գուրբէյի արզտա մէվճուտ պուլունան Եահուտիլէր ալթը միլիօն պէշ եիւզ ալթմըշ սէքիզ պինուֆուզ օլտուղլարը թախմին օլունմուշ տուր։

Պունլարտան պէշ միլիօն պէշ եիւզ պինի Էվրօբատա, իքի եիւզ գըրգ իքի պինի Ասիատա, ալթը եիւզ պինի Աֆրիգատա, իւչ եիւզ պինի Ամէրիգատա, վէ եիկիրմի պինի տախի Ավսթրալիատա սաքին տիրլէր, Եահուտիլէր էհալիի սայիրէեէ նիսպէթլէ Բուսիատա եիւզտէ իւչ, Ամմանիատա եիւզտէ պիր վէ ինկիլթէրրատա պինտէ իքի բատտէսինտէ տիրլէր։

—

Ամէրիգա սթաթիստիգ իտարէսինին նէշրիեաթընա նէզարէն, մէմալիքի միճթէմէատա բամպուգ ֆապրիգալարընտա սաերսը եէտի եիւզ էլլի պիր ատէտ տիր, վէ պունլարտան տէօրթ եիւզ օթուզ սէքիզի շարգ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ օթուզ սէքիզի վիւսաթ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ էլլի ատգուզու ճէնուպ էեալէթլէրինտէ, վէ օն ալթընը զարպ էեալէթլէրինտէ պուլունմագտա տըրլար։ Պու ֆապրիգալարտա միւսթախէմ պուլունան եիւզ եէթմիշ պէշ պին ամէլէտէն հէր պիր նէֆէրի, օրթա հիսապ իլէ, ոէնէտ էլլի պիր սթէրլին լիրասը զազանմագտա տըր։ Վէ մէղքիւր ֆապրիգալար սէնէտտէ եէտի եիւզ էլլի միլիօն լիպրա բամպուգ սարֆ իթմէքտէ տիրլէր։

—

Էվրօբա զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Գօլոնեա շէհրինին սէնատի նէֆիսէ ճէմիյէթի, հիւքիւմէթի մահէլլիյէնին լուխտա թուշլարընն էվվէլճէ գուրուտուլմաղ իչին մանկալընն եանընա գէնուլմուշ օլտուղլարընը պէեան իտէրէք քէնտինի կիտիպ բօլիսէ թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

—

Էվրօբա զազէթալարը, 1877 սէնէսինտէ Թիւրքն էեալէթի տախիլինտէ վագը Լըգօն շէհրինտէ թէվկիւտ իյլէմիշ օլան պիրպիրինէ եաբըշըգ իքի գարնտաշլարընն մէվճուտիյէթինի խապէր վէրիյօրլար։ Պունլարընն քեաֆֆէի էճզահ տախիկիլէրի իլէ իքի պաշլարը, իքի չիֆթ գօյլարը, վէ իքի կէօքիւսլէրի վար տըր։ Ֆագաթ ալթընճը գապուրղա քէմիկինտէն պաշլաեարագ, էճզալարը միւշթէրէք պուլունմագտա տըր։

Սաղ պաճագ, սաղ թարաֆտա պուլունուպ իսմի Պաթիսթ օլան գարնտաշընն մէլամընա իթտաթ իյլէմէքտէ օլտուղու կիպի, սոլ պաճագ տախի սոլ թարաֆտաքի Ժագօպուն քէյֆինճէ հարէքէթ իյլէմէքտէ, վէ պինապէրին պունլար, վիճուտճէ սապաղլամ պուլունտուգլարը հալտէ եէօրիւեէպիլմէլէրի տարիէի իմքեանընն խարիճինտէ գալմագտա տըր։

Պունլարընն հէր պիրինին չախսիյեէթի վէ տույղուսու տիկէրինտէն ասընը օլմաեէպ, այրը վէ քէնտինէ մախսուս տուր. մէսէլա պաղէն պիրիսի կիւլտիւկիւ վագըթ տիկէրի աղլամագտա, վէ պիրիսի ուեանըգ պուլունտուղու էմնատէ տիկէրի ույուեապիլմէքտէ տիր։ Պունլար չօգ վագըթ պաշլարընը վէ եիւզլէրինի պիր ազ եանա տօղրու պիրիսի սաղա վէ տիկէրի սոլա էյմիշ օլարագ տուրմագտա իսէլէր տէ, իչլերինտէն պիրիսի էյրիլմէքտէ տիկէրի պիւթիւն պիւթիւնէ տօղրուլապիլմէքտէ տիր։

—

Գուրբէյի արզտա մէվճուտ պուլունան Եահուտիլէր ալթը միլիօն պէշ եիւզ ալթմըշ սէքիզ պինուֆուզ օլտուղլարը թախմին օլունմուշ տուր։

Պունլարտան պէշ միլիօն պէշ եիւզ պինի Էվրօբատա, իքի եիւզ գըրգ իքի պինի Ասիատա, ալթը եիւզ պինի Աֆրիգատա, իւչ եիւզ պինի Ամէրիգատա, վէ եիկիրմի պինի տախի Ավսթրալիատա սաքին տիրլէր, Եահուտիլէր էհալիի սայիրէեէ նիսպէթլէ Բուսիատա եիւզտէ իւչ, Ամմանիատա եիւզտէ պիր վէ ինկիլթէրրատա պինտէ իքի բատտէսինտէ տիրլէր։

—

Ամէրիգա սթաթիստիգ իտարէսինին նէշրիեաթընա նէզարէն, մէմալիքի միճթէմէատա բամպուգ ֆապրիգալարընտա սաերսը եէտի եիւզ էլլի պիր ատէտ տիր, վէ պունլարտան տէօրթ եիւզ օթուզ սէքիզի շարգ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ օթուզ սէքիզի վիւսաթ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ էլլի ատգուզու ճէնուպ էեալէթլէրինտէ, վէ օն ալթընը զարպ էեալէթլէրինտէ պուլունմագտա տըրլար։ Պու ֆապրիգալարտա միւսթախէմ պուլունան եիւզ եէթմիշ պէշ պին ամէլէտէն հէր պիր նէֆէրի, օրթա հիսապ իլէ, ոէնէտ էլլի պիր սթէրլին լիրասը զազանմագտա տըր։ Վէ մէղքիւր ֆապրիգալար սէնէտտէ եէտի եիւզ էլլի միլիօն լիպրա բամպուգ սարֆ իթմէքտէ տիրլէր։

—

Էվրօբա զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Գօլոնեա շէհրինին սէնատի նէֆիսէ ճէմիյէթի, հիւքիւմէթի մահէլլիյէնին լուխտա թուշլարը, իչլերինտէ գուրուտուլմաղ իչին մանկալընն եանընա գէնուլմուշ օլտուղլարընը պէեան իտէրէք քէնտինի կիտիպ բօլիսէ թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

—

Էվրօբա զազէթալարը, 1877 սէնէսինտէ Թիւրքն էեալէթի տախիլինտէ վագը Լըգօն շէհրինտէ թէվկիւտ իյլէմիշ օլան պիրպիրինէ եաբըշըգ իքի գարնտաշլարընն մէվճուտիյէթինի խապէր վէրիյօրլար։ Պունլարընն քեաֆֆէի էճզահ տախիկիլէրի իլէ իքի պաշլարը, իքի չիֆթ գօյլարը, վէ իքի կէօքիւսլէրի վար տըր։ Ֆագաթ ալթընճը գապուրղա քէմիկինտէն պաշլաեարագ, էճզալարը միւշթէրէք պուլունմագտա տըր։

Սաղ պաճագ, սաղ թարաֆտա պուլունուպ իսմի Պաթիսթ օլան գարնտաշընն մէլամընա իթտաթ իյլէմէքտէ օլտուղու կիպի, սոլ պաճագ տախի սոլ թարաֆտաքի Ժագօպուն քէյֆինճէ հարէքէթ իյլէմէքտէ, վէ պինապէրին պունլար, վիճուտճէ սապաղլամ պուլունտուգլարը հալտէ եէօրիւեէպիլմէլէրի տարիէի իմքեանընն խարիճինտէ գալմագտա տըր։

Պունլարընն հէր պիրինին չախսիյեէթի վէ տույղուսու տիկէրինտէն ասընը օլմաեէպ, այրը վէ քէնտինէ մախսուս տուր. մէսէլա պաղէն պիրիսի կիւլտիւկիւ վագըթ տիկէրի աղլամագտա, վէ պիրիսի ուեանըգ պուլունտուղու էմնատէ տիկէրի ույուեապիլմէքտէ տիր։ Պունլար չօգ վագըթ պաշլարընը վէ եիւզլէրինի պիր ազ եանա տօղրու պիրիսի սաղա վէ տիկէրի սոլա էյմիշ օլարագ տուրմագտա իսէլէր տէ, իչլերինտէն պիրիսի էյրիլմէքտէ տիկէրի պիւթիւն պիւթիւնէ տօղրուլապիլմէքտէ տիր։

—

Գուրբէյի արզտա մէվճուտ պուլունան Եահուտիլէր ալթը միլիօն պէշ եիւզ ալթմըշ սէքիզ պինուֆուզ օլտուղլարը թախմին օլունմուշ տուր։

Պունլարտան պէշ միլիօն պէշ եիւզ պինի Էվրօբատա, իքի եիւզ գըրգ իքի պինի Ասիատա, ալթը եիւզ պինի Աֆրիգատա, իւչ եիւզ պինի Ամէրիգատա, վէ եիկիրմի պինի տախի Ավսթրալիատա սաքին տիրլէր, Եահուտիլէր էհալիի սայիրէեէ նիսպէթլէ Բուսիատա եիւզտէ իւչ, Ամմանիատա եիւզտէ պիր վէ ինկիլթէրրատա պինտէ իքի բատտէսինտէ տիրլէր։

—

Ամէրիգա սթաթիստիգ իտարէսինին նէշրիեաթընա նէզարէն, մէմալիքի միճթէմէատա բամպուգ ֆապրիգալարընտա սաերսը եէտի եիւզ էլլի պիր ատէտ տիր, վէ պունլարտան տէօրթ եիւզ օթուզ սէքիզի շարգ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ օթուզ սէքիզի վիւսաթ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ էլլի ատգուզու ճէնուպ էեալէթլէրինտէ, վէ օն ալթընը զարպ էեալէթլէրինտէ պուլունմագտա տըրլար։ Պու ֆապրիգալարտա միւսթախէմ պուլունան եիւզ եէթմիշ պէշ պին ամէլէտէն հէր պիր նէֆէրի, օրթա հիսապ իլէ, ոէնէտ էլլի պիր սթէրլին լիրասը զազանմագտա տըր։ Վէ մէղքիւր ֆապրիգալար սէնէտտէ եէտի եիւզ էլլի միլիօն լիպրա բամպուգ սարֆ իթմէքտէ տիրլէր։

—

Էվրօբա զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Գօլոնեա շէհրինին սէնատի նէֆիսէ ճէմիյէթի, հիւքիւմէթի մահէլլիյէնին լուխտա

ՄԱՆԶՈՒՄԻ ԷՖԵՌԱՐ

պրոնիր։ Ճէմիյէթինէ հէվալէ օլունմասընը թէքլիֆ իյլէմիշ իսէ ատ, շու թէքլիֆ ըէտտա օլունմուշ, վէ Պօլիֆիա մահպուտաթը աչըգտան աչըզա Զիլիյէ գարշը մուհարէպէ թալէպ իյլէմէկէ պաշլամըշ տըր։ Բէրու իսէ պու արատա թէվասսիւթ իյլէմէք իսթէմէքտէ պուլունմուշ իսէ ատ, մուախխարէն Պօլիվիա իյէ միւթթէհիա պուլունտուղու վէ մէղքիւր իքի տէվլէթլէր միւեանէսինտէ Զիլիյէ գարշը կիզլի պիր ահտնամէ ագտ օլունմուշ իտուկի անլաշըլմըշ օլտուղունտան, շու հալտէ Զիլի քէնտի մէնաֆիինին մուհաֆազասը իչին մուհարէպէնէ գրեամ իյլէմէկէ մէճպուր օլմուշ տուր։

Իշթէ պէօյլէճէ մուհարէպէնէ սէպէպ իլք տէֆա Զիլի թարաֆընտան վէրիլմէմիշ օլտուղունու տէրմէեան իյլէմէկէ չալըշըգտան սոնրա, տոն Պալմաչէտտա, նիհաեէթ Զիլի գուվվէյի ասքէրիյէսինին մուզաֆֆէրիեէթիյլէ խիթամ պուլմուշ օլան իշպու մուհարէպէնին, միւթէազբպէն վուգու պուլան ահվալը միւթէֆէրրիգ ասընը նագլ ութաարիֆ իյլէմիշ տիր։

Տոն Պալմաչէտտա Զիլի հիւքիւմէթինին իճրասընա մէճպուր օլտուղու շու մուհարէպէ իչին թազմինաթը հարպիյէ ախզընա հագդը օլտուղունու պէեան իյլէմէքտէ, վէ Բէրու իլէ Պոլիվիանընշու էսնատէ ատէթա միֆլիս հալինտէ պուլունտուգլարընտան, բարա իլէ շու մէսարիֆաթը թազմին իսէմէեէճէքլէրինի, վէ պինապէրին Զիլինին իլշագը արաղի իլէ թազմինաթը մէղքիւրէյի ալապիլէճէկինի տէրմէեան իյլէմէքտէ տիր։ Պուխուսուս Զիլինին էօյլէ պիր հագդը տըր քի, տէեօր տոն Պալմաչէտտա, հաթթա խիթիլաը արզու օլունան մէմալիքտէ իսքեան իյլէմէքտէ պուլունան խրիսթիեան էհալի Բէրուան չէօյլէր, վէ Պոլիվիատան Անտէս տաղլարը իլէ այրըլմըշ օլմաղին, մէմալիքի մէղքիւրէնին Զիլիյէ իրհաղընա զաթէն լիզումու լապիւտտ վար տըր։

Իշպու Նոթաեւ, Զիլի հիւքիւմէթինին սուլհու արզու իյլէմէքտէ օլտուղու, վէ հաթթա շու արզուսունու իսպաթ իչին միճթէմէտի Ամէրիգանընշու թէվասսիւթինիւ դապուլ իյլէմիշ պուլունտուղու, վէ ֆազաթ պու սուլհուն Զիլինին հագդը սուրէթտէ պուլունան մէնաֆիինի մէճմուն իյլէմէսինին, վէ քէնտի հուգուգունուն թանըլմասընընն լիզումու պէեան օլունարագ, խիթամ վէրիլմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա հարպիեէ նէզարէթի Ինկիլիզ ասքէրինին ֆիրարընը մէնն, վէ ֆիրարիւէրի ախզ ու կիրիֆի իլէ թէէսիպ իյլէմէք իւզրէ, հէր պիր նէֆէրին անլընա գըզարմըշ տէմիր իլէ թաճ չէքլինտէ պիր տամշա վուրուլմասընը թասմիմ իյլէմիշ տիր։ Նէֆէրլէրին պու պապատէ շիքեաեէթլէրինէ մահալ վիրմէմէք իւզրէ միւլազիմլէրէ տախի պէօյլէ պիր տամշա վուրուլմաղը տըր, պու տամշա տաէթի մուգատտէմա Ֆրանսատա քիւրէկէ գէնուլան էշխաս հագդընտա ճարի օլտուղու հալտէ լազմ օլունմաշտըր։

—

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ վագը Մանշ տէնիզի ալթընտան թիւնէլ ինշա օլունմասը թասավվուր օլունմագտա պուլունտուղու էվվլճէ եազըլմըշ իտի, Գալէտէն Աժանս Հավասա քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, ոն տէօրթ նէֆէր Ինկիլիզ միւհէնտիսլէր մէղքիւր թիւնէլին ամէլիեաթը իպթիտաիեէսինի կէօզէն կէչիրմիշլէր, վէ Ֆրանսա միւհէնտիսլէրինտէն Մ. Տիւվալ, վէ Մ. Պրթոն տախի իչպու մուահէնտէտ հագդը պուլունմուշլար տըր։ Մէղքիւր ամէլիեաթ միւքէմմէլ սուրէթտէ իճրա օլունմաղտա տըր։ Թօբրաղը գազմագ իչին դաեէթ գուվվէթի իքի մաքինա տախի գարիպէն իշլէտիլմէկէ պաշլանըլաճագ տըր։

ՆԷՎԻՅԷ

—

Պէլճիգանընշը Էթուալ Պէյթ դաղէթասընտա կէօրիւլմիշտիր։

Իսթանպօլտա գազազէտ օլմուշ պուլունան Բյուլանս վաբօրունուն թախլիսի միւնասիպէթիյլէ, տալկընճլարընն սուեա կիրտիքլէրի վագթի կիյմէքտէ օլտուղլարը էլպիսէճէ բէք ֆախտէլի ուֆագ պիր թէպէտտիւլաթ իճրա օլունաճագ տըր, չէօյլէ քի, տալկընճընն պաշընա դօյմագտա օլտուղու պիր նէվ քիւլահընը ճամլարընտան պիրինին եէրինէ պագըրտան մասմուլ պիր թահթա վագ օլունուպ, պունուն իչինտէ տէ թէլէֆոնուն ուճու պուլունտուրուլաճագ, վէ պէօյլէճէ տալկընճ, տէնիզին ալթընտա պուլունտուղու հալտէ, պաշընը չէվիրտիկի կիպի, տիշարընտա պուլունանլար իլէ մուխապէրէ իյլէեէպիլէճէք վէ թալիմաթլար ալընպ վիրէճէք տիր։

Պունտան էվվէլ, պիր տալկընճ, պոթմըշ օլան պիր կէմիեի թէֆթիշ իյլէտիկի էմնատէ, սէմէրէի թէֆթիշաթընը անլաեապիլմէք իչին, քէնտիսինի հէր վագթի սուեուն իւզէրինէ չըգարմաղա իհթիեաճ վար իտի քի, պու հէմ բէք կիւճ վէ հէմ ատ զաեէթ գազալը պիր իշ տիր։ Իճրա իյլէմէսի լազըմ կէլէն խուսուսաթճա վէրիլէն թալիմաթտա իսէ, անճագ քէնտի զէքեավէթ վէ գուվվէի հաֆըզասընա էՄնյեէթ օլունմադըղա իհթիեաճ վար իտի, շիմտի իսէ պիր միհէնտիս, վէ հաթթա մաղրուզ վաբօրունա գարատանը պիլէ, տալկընճա իսթէտիկի կիպի հարէքէթ իթտիրէպիլէճէք վէ թալիմաթլարընը վիրէճէք տիր քի, պու տա տէնիզին ալթընտան իսթիունէ թէլէֆոն վասըթասը,յա միւքէմմէլ սուրէթտէ միւքեալէմէ իտիլմէսիյլէ հուսուլէ կէլիեօր։

Նունու տա իլավէթէն պէեան իյլէմէլիեիզ քի տալկընճ պիր գազա զուհուրինտէ եախսա բահաթսրզլըգ հիսս իյլէտիքտէ քէնտի պիսթիւն հիսսեեաթընը անճագ պիր չընկըրագ վասըթասը,յա եօգարտա պուլունանլարա խապէր վիրէպիլիր իտի, շիմտի թէլէֆոն իսթիմալ օլունտուպտա հէր շէյ էյիճէ անլաշըլաճագ վէ իմտատա թալէպ իյլէնիր իսէ անիտէ իշիտիլէճէքտիր։ Տալկընճլար տէնիզին ալթընտա կէօրմէք, եէօրիմէք վէ նէֆէս ալմագ իլէ գանատթ իթմէյիպ, պու կիւն գօնուշապիլմէքտէ վէ մուխապէրեէ տախի կիրիշմէքտէ տիրլէր։

—

Պէլճիգանընշը Գօրթիլ–Նուարմոն Շէհրինտէ պու տէֆա զաեէթ զատտարանէ պիր ճինաեէթ իճրա օլունմուշ տուր, շէօյլէ քի Լըվէպրը իսմինտէ պալըգ ավը խըրսրզընընն պիրի Պրիննէլ իսմինտէ գօճուսունու չօգ օլսթա իշմէկէ տավէթ իյլէյիպ, չօգ պահա թասընընն մանկալընն իւզէրինտէ պուլունտուղունու սէօյլէմիշ, վէ Պրիննէլ պիլա իճթիհատ մակարա եազլաշընընտա ճէպինտէն պէշ ալթը թանէ ինամիթ գարթուշլարը չէզարըպ մանկալընն իչինէ տիմրշ տըր։ Զէվալը Պրիննէլին պաշընընն պիր թարաֆը իլէ, պիր կէօզու ուշմուշ իսէ տէ, վէֆատ իթմէմիշ օլտուղունան, հաբիմլէրին քէնտի ազզընան չէհատէթլէր ալապիլէճէքլէրինէ իսմիտ օլունմաղտա տըր։ Ղատատարը մէրդում Լըվէպրը իսէ վուգուսթընը զարհուրինտէ, գարթուշլարընն էվվէլճէ գուրուտուլմաղ իչին մանկալընն եանընա գէնուլմուշ օլտուղլարընը պէեան իտէրէք քէնտինի կիտիպ բօլիսէ թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

—

Էվրօբա զազէթալարը, 1877 սէնէսինտէ Թիւրքն էեալէթի տախիլինտէ վագը Լըգօն շէհրինտէ թէվկիւտ իյլէմիշ օլան պիրպիրինէ եաբըշըգ իքի գարնտաշլարընն մէվճուտիյէթինի խապէր վէրիյօրլար։ Պունլարընն քեաֆֆէի էճզահ տախիկիլէրի իլէ իքի պաշլարը, իքի չիֆթ գօյլարը, վէ իքի կէօքիւսլէրի վար տըր։ Ֆագաթ ալթընճը գապուրղա քէմիկինտէն պաշլաեարագ, էճզալարը միւշթէրէք պուլունմագտա տըր։

Սաղ պաճագ, սաղ թարաֆտա պուլունուպ իսմի Պաթիսթ օլան գարնտաշընն մէլամընա իթտաթ իյլէմէքտէ օլտուղու կիպի, սոլ պաճագ տախի սոլ թարաֆտաքի Ժագօպուն քէյֆինճէ հարէքէթ իյլէմէքտէ, վէ պինապէրին պունլար, վիճուտճէ սապաղլամ պուլունտուգլարը հալտէ եէօրիւեէպիլմէլէրի տարիէի իմքեանընն խարիճինտէ գալմագտա տըր։

Պունլարընն հէր պիրինին չախսիյեէթի վէ տույղուսու տիկէրինտէն ասընը օլմաեէպ, այրը վէ քէնտինէ մախսուս տուր. մէսէլա պաղէն պիրիսի կիւլտիւկիւ վագըթ տիկէրի աղլամագտա, վէ պիրիսի ուեանըգ պուլունտուղու էմնատէ տիկէրի ույուեապիլմէքտէ տիր։ Պունլար չօգ վագըթ պաշլարընը վէ եիւզլէրինի պիր ազ եանա տօղրու պիրիսի սաղա վէ տիկէրի սոլա էյմիշ օլարագ տուրմագտա իսէլէր տէ, իչլերինտէն պիրիսի էյրիլմէքտէ տիկէրի պիւթիւն պիւթիւնէ տօղրուլապիլմէքտէ տիր։

—

Գուրբէյի արզտա մէվճուտ պուլունան Եահուտիլէր ալթը միլիօն պէշ եիւզ ալթմըշ սէքիզ պինուֆուզ օլտուղլարը թախմին օլունմուշ տուր։

Պունլարտան պէշ միլիօն պէշ եիւզ պինի Էվրօբատա, իքի եիւզ գըրգ իքի պինի Ասիատա, ալթը եիւզ պինի Աֆրիգատա, իւչ եիւզ պինի Ամէրիգատա, վէ եիկիրմի պինի տախի Ավսթրալիատա սաքին տիրլէր, Եահուտիլէր էհալիի սայիրէեէ նիսպէթլէ Բուսիատա եիւզտէ իւչ, Ամմանիատա եիւզտէ պիր վէ ինկիլթէրրատա պինտէ իքի բատտէսինտէ տիրլէր։

—

Ամէրիգա սթաթիստիգ իտարէսինին նէշրիեաթընա նէզարէն, մէմալիքի միճթէմէատա բամպուգ ֆապրիգալարընտա սաերսը եէտի եիւզ էլլի պիր ատէտ տիր, վէ պունլարտան տէօրթ եիւզ օթուզ սէքիզի շարգ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ օթուզ սէքիզի վիւսաթ էեալէթլէրինտէ, վէ եիւզ էլլի ատգուզու ճէնուպ էեալէթլէրինտէ, վէ օն ալթընը զարպ էեալէթլէրինտէ պուլունմագտա տըրլար։ Պու ֆապրիգալարտա միւսթախէմ պուլունան եիւզ եէթմիշ պէշ պին ամէլէտէն հէր պիր նէֆէրի, օրթա հիսապ իլէ, ոէնէտ էլլի պիր սթէրլին լիրասը զազանմագտա տըր։ Վէ մէղքիւր ֆապրիգալար սէնէտտէ եէտի եիւզ էլլի միլիօն լիպրա բամպուգ սարֆ իթմէքտէ տիրլէր։

—

Էվրօբա զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Գօլոնեա շէհրինին սէնատի նէֆիսէ ճէմիյէթի, հիւքիւմէթի մ

ԻԼԱՆԱԹ

Թայրաթը շէրիֆէ իչին տօղսան եէտի սէնէսի իպթիտասընտան տօղսան սէքիզ սէնէսի շուպաթը զաեէթինէ գատար իւչ այ զարֆընտա ֆէրշինէ լիւզում կէօրիւնէճէք միգտար ճէտիա գուրշունլար իլէ հէյնի իպթիզատա զէվգ օլունաճագ աթիգ գուրշունլարը զէվգկէյ վէ ֆէրշէյսի միւթէաբիւտինէ տեիտ օլմագ շարթը, վէ միւնագաշա բուսուլասընտա մուհարրէր շէրաիթի սաիրէ իլէ պէրապէր, իշպու շուպաթը բուտինին օն իւչինճի մուտմտա իրթէսի կիւնիւ միւնագաշաեա գօնուլաճաղը միսիլլու, Հիճազ իչուն լիզումի օլան պին իլքի եիւզ էլլի գէյէ խամ պալ մումունուն տախի քէզալիք եէվմի մէզբիւրտէ միւնագաշարնա միւպաշէրէթ օլունաճաղը ճիհէթէ իթայէ թալիպ օլանլարըն էվգաֆը հիմաեուն մէճլիսի իտարէսինէ կէրմէէրի, վէ խամ պալ մումու թալիպէրինին նիմանէ կէթիրմէէրի։

10 Շուպաթ 97 1—3

Այտըն վիլաեէթի տախիլինտէ Գօճէթին գազասընտա քէային գէյրագ վէ սէնքի ասեապ թաշլարընը տէօրթ սէնէ միւտտէթ իյմալ վէ իտարէ իթմէք, վէ սէնէվխինէ իսապէթ իտէն միգտարը օն իլքի թագսիթտէ թէէմիեէ դրլընմագ իւզրէ, իլքի պին գէրդ լիրաեա մուհէլլինտէ թալէպի զուհուր իթմիշ, վէ տօղսան եէտի սէնէսի շուպաթընն երկիրմի իլքինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլմէք շարթը վէ շէրայիթի սաեիրէ իլէ, զուհուր իտէճէք թալիպինէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, մէզբիւր քիւքիւրալէրին իշթիրաքընա թալիպ օլանլարըն, օրման վէ մատէն մէճլիսինէ վէ մահէլլինտէ մէրքէզի վիլաեէթէ միւրաճաաթ էյլէմէէրի իլան օլունուր։

2 Շուպաթ 97 **4—4

Էսրարը Քարիստէն վէ Թուճատան Գրզլարտան, Գալաթագճըլար պաշը խարիճինտէ, էսիրնէլի Գէորգ ազանն թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա տախի սաթըլմագտատրը։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆԴԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօղթօրը միւմպիէյհ, Բարիստէ իլմի թէպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու տէֆա պուրաեա կէլմիշ օլտուղունատան, Պէյօղլունտա, Շիշլի սօղաղընտա, Մէճմուայի Հավատիս մախպասընընը գարշուսընտան 18 Նիւմէրօլու խանէտէ, հէր կիւն սապահատան սաաթ 6եա գատար պուլունմագտա օլուպ, վէ ճիւմաա կիւնէրի տախի, սաաթ 4տէն 6եա գատար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։

Տօղթօրու միւմպիէյհ հէր կիւն սաաթ 8տէն ուշամա գատար, Իսթանպօլ ճիվարընտա, Նիշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 Նիւսէրօլու սապգդ էճզահանէի քէնտիսինէ իգամէթկեան իթթիխազ իտէրէք պուլունմագտա տրը։ Բազար իրթէսի կիւնէրի, մահէլլի մէզքիւրտէ, սաաթ 8տէն 10ա գատար. քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարա խասթէկեանը մէճճանէն պագմագտա տրը։

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Ն. վէ Ժ. Քանզիւք պիրատէրլէր Մէզքիւր էճզահանէ, էճզալարընն զայէթլէ իսլիկկի վէ էճզալը քիմէէվկէսի վէ ալա շարապարբյլա մուշթէհիր օլուպ, էհալիյէ իյան իտէր քի, կէրէք սանտրգարըլա վէ կէրէք չիչէլէր իլէ Ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԳԲԼՊՈՒՐՆՈՒ

Մ. Տ. Տիվօլի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր քի, Շարգ շարապարը շիրքէթկյէ պիր մուգավէլէ ագտ իտէրէք, Ֆէնէր իչին, Ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷՍԻ

100,000 գալէմ էմթաաեա միւթէրիւէրիմիզին գօլայլըղը իչին, իլավէ էյլէտիք Թրօատ շարապը, Գալաթա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէյիզ։

ԷՐԻՐ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Օկիւսթ Թիթօս սահիպի, Գալաթատա Թրամվայ ճատտէսի տէբօ վէ ֆիրուխթ օլունուր Թրօատ շարապը, Ֆապրիգա ֆիեաթընա, սանտրգյար վէ չիչէլէր իլէ։

ՏՕԹԹՕՐ

ԱՆԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Մէքթէպի Թըպպիյէ.յի Շահանէ գուլըգ, պօղազ վէ պուրուն էմրազը մուալլիմի Տօղթէօր Անանեան էֆէնտի, պու տէֆա մահէլլի իդամէթինի Թարլա պաշը ճատտէսինտէ 21 Նիւմէրօլու քէնտի խանէսինէ նագլ իթմիշ օլաուզտան, վէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մահէլլի մէզպուրտա, հէր կիւն, սաաթ 4է գատար թէտավի իտէճէկի կիպի, սաաթ 5տէն 10ա գատար տա, Պաղչէ-գաբուսունտա, Կիւմրիւք սբրասընտա Նէմցէ բօսթախանէսինին իթթիսալընտա, Համազգային էճզահանէսինտէ պագճաղընը միւթէպէր էհալիեէ իլան իտէր.

Տօգ.քօր Ստեփան էֆէնտի Դաւիթեան, Իսթանպօլտա, Գալաթագճըլար պաշը գաբուսու խարիճինտէ վոգը բուղաչաճը ֆուլունու գարշըսընտա պուլունան 13 Նիւմէրօ իլէ միւրաղգամ խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ, վէ հէր կիւն էօյլէեէ գատար, եա խանէսինտէ, վէ եախօտ մէզքիւր խանէեէ եաղընը օլան Թրամվայ ճատտէսինտէ քեանեին Մահմուտիյէե վէ Սուլթանիյէե էճզախանէէրինտէ պուլունաճաղը կիպի, էօյլէտէն սոնրա տախի, եէնի ճամիի շէրիֆի հավլուսունտա սաաթին գարշըսընտա վագը Ալլահվերտիեան էճզախանէսինտէ, վէ պիւյիք կիւմրիւկիւն գարշըսընտա Իսպէչէրեան էճզախանէսիյլէ, Ադսէրայ ճատտէսինտէ Շագարճեան էճզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ էմնազը սայիրէտէն պաշգա, շիմտիյէ գատար քէսպի չէօհրէթի իյէմիշ օլտուղու լավուիթաճըլըգ իլէ, իաչիք չօճուգլարա տայիր օլան խասթալըգլարա թագմագլըգ ամէլեեաթ վէ իճրասընտա տէվամ իլէմէքտէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօղթէօրու միւմպիէյհ, եաղընը գիլէնկի իլէթի, վէ պէյսօուղլու, վէ ումումի ալաթը թէնասիւլյեէ (Ծննդական գործարան.ք), վէ իտարաբ եօղարընտա տայիր խասթալըգլարա տիւչար օլանլարընը, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագտա տրը։

Տօղթօր Ճէլալեան էֆէնտի սապգը վէճճ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ 4տէն 10ա գատար, Պաղչէ-գաբուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրրասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին իրի ԳԱՐՈՒԼՈՒ թէտմիյեէ օլան 32 Նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ խասթալար գապուլ իթտիկի կիպի, բազար կիւնէրի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սադըզ-աղաճ ճատտէսինտէ, 27 Նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապուլ իյէմէքտէ տիր։

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա, Գալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբանէք Նամբյլա չէօհրէթչուար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգ իւզ կէրէք չիչէլ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԻՍՊԻԼԶԱՐԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Իսթանպօլտա Պաղչէ-գաբուսունտա, Էմմաա կէօմրիւկիւ գարշուսընտա քիւշատ խյէտիկիմիզ 43 Նիւմէրօլու էճզախանէմիզ իչին քեաֆֆէյի իլաճարըմըզը էվրօբատան հէնուզ ճէլպ իյէմիշ օլուպ, քեաֆֆէյի խթիհգարաթ ըմըզը տախի, տիգգաթը թամմէ իլէ հազըրլամըշ օլտուղումըզը տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ միւթէպէր եհալիմիզ իլան իտէրիզ։

Մէվմիր իգթիսասընճա, պալըգ եաղը խթիմալ իթմէքտէ օլան զէվաթա, գաբրըշըգ վէ պօղուլմուշ եաղլարտան իճթինապ իթմէք խաթէտիքէրինտէ, հէնուզ կէթիրթմիշ օլտուղումուզ Բէյթերմօլէր ֆապրիգասընը հալիս մօրինօ պալըզը ճիյէրինին եաղընտան իշթիրա իթմէլէրինի խալիանէ պէեան իտէրիզ։

Իլաճարըն եաբալմասընա ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունմագտա օլտուղու կիպի, Ֆիյաթճա տախի, խտարէ իտէպիլէ ճէկինտէն զէյատէ Թալէպ իթմէմէյի քէնտիզէ մէալէք իթթիխազ իթմիշ օլաուզումուզտան, Թէչրիֆ իտէն միւշթէրիլէրին մէմնունի դալաճագլարը պի իշթիպահ՝ արը։

Էճզախանէմիզէ, մէմնէքէթիմիզին էն միւթէպէր տօգթօրլարընտան, տօգթօր Գ. Թիւրապեան էֆէնտի տէվամ իթմէքտէ օլուպ, բազար կիւնէրինտէն մասատա, հէր կիւն սաաթ 6տան 9ա գատար հասթալարընա պագմագտա տրը, վէ կէօզ, գուլագ թապիպի տօգթօր Դուսթօմիրիս տախի հէր կիւն հասթալարընը սաաթ 7½տան 9ա գատար գապուլ իթմէքտէ օլուպ, սայիր միւթէպէր տօգթօրլարտան տախի տէվամ իտէնէրէր վար տրը։

Ե. ԻՍՊԻԼԶԻՐԵԱՆ

Գայիշ-տաղը սուեու իտարէսի թարաֆընտան, բայիթախթըմըզ բիայէթլու էհալիսինէ իխթար օլունուր քի, մէզքիւր սուատան ալմագլըղա իթիպար իտէն զամանարը քէմալ մէրթէպէ մէմնունիյէթլէրի նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքէարլըգ կէօզէ ալընարաղ, տայիմա Թաղէ օլմասընա, վէ քէնտի Թապիի հալինտէ պուլունմա, ալընա, սայ ու իգտամ օլունմագտա տրը։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իչին, պիւյիք պիր՝ վէ եախօտ քիւչիք էբի ֆբզը սու իչին, քէնտի խանէլէրինէ Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէճիտ Թալէպ օլունմագտա էսէ ատ, կիւնտէ պէշ ֆբզըտան ղիեատէ ալան զաթլար իլէ, այրըճա բազարլըգ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայլըգ օլմագ իչին, արզու իտէն զաթլարա, պիլէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունաճագ տրը։

Մէզքիւր սուեուն եէրինէ, պաշգա սու վիրիլմէքլիք հիլէսինտէն արի օլմագ իչին, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆբզըլարըն իւզէրինտէ պուլունան ֆբզը վէ կէմի տէմիրի բէսիմին եաֆթալար պուլունմասընա, տիգգաթը քեամիլէ պուլեուրմալարը բէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլէր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմրէրինի վրմէք իչին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 Նիւմէրօլու մաղազաեա, վէ Ֆընտըգլըտա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօղաղընտա քեայէն 11 Նիւմէրօլու տէբօեա, վէ Պէյօղլուտա տախի, Թագսիմտ, մէլէթի Բումիեանընն Այ Թրիթթա քիլիսէսի հավլուսունտա վագը տէբօեա Թէչրիֆ իյէմէէրի իթթար օլունուր։

ՏՕԳԹՕՐ Դ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Միւմպիէյհ Տօղթօր՝ սինինի չէպապէթինի Լօնտրանընն Թբպպիյէտտար իւլ Ֆիւնունբյլա խասթախանէսինտէ իմթար իտուպ, քէմալի իզզ ու շէրէֆիլէ թէպապէթ, ճէբրահլրգ վէ լավուիթալրգ տիրլօմալարընը ալտրգտան վէ Լօնտրատա տիկէր իլքի խասթախանէտէ տէ հէքիմլիք իթթիքէն սօնրա, շիմտի Իսթանպօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

Միւմպիէյհ Տօղթօր Տօպրաշեան, Իսթանպօլտա կէտիկ բաշտտա Մէրտիվէնլի նամ Բում քիլիսէսինին եօգարքի սբրասընտա, Զատրրճը Ահմէտ նամ սօղագտա 12 Նիւմէրօլու խանէտէ իգամէթ իթթիկինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրատա պուլունարագ, քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէտավի իյէտիկինի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Քէզալիք թապիպի միւմպիէյհ, հէր բազար իրթէսի կիւնէրի էօյլէնտէն պիր սաաթ սօնրա, խանէի մէզքիւրէ կիտէն ֆագիր խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի իտէճէկինի տախի իյան էյլէր։

Եիւզէ կիւզէլիք վիրմէք իչին, իլմի սըհհէթ մուվաֆըգ սուրէթտէ պիր ին Պու Թէրթիպ բատան չօգ գէլիք վէ վիրմէքտէ տիր։

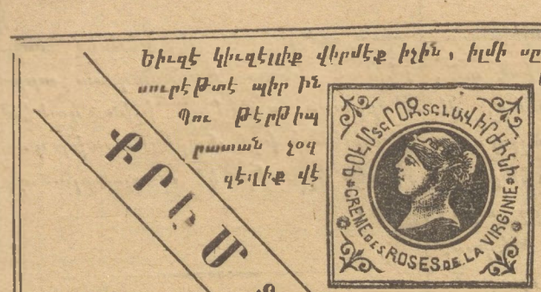

ԳՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Եիւզտէ պուլունան գըզամըգ լէքէլէրինի, վէ սոլկունլուղու, վէ գըզարթըեը վէ էմմալինի տէֆ վէ մահվ իտէրլէր։

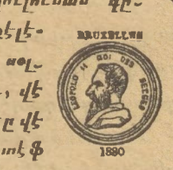

Թօալէթէ տայիր օլան պու կիւզէլ Թէրթիպ իլէ, պիւյիք զաթլարը իշթահագը չէտիտ իլէ պէքլէմէքտէ օլտուգլարը էթաֆէթ, կէրէք լէհհէեէ վէ կէրէք ումուզլարա, գօլլարա վէ էլլէրէ, բէք ալէա վիրիլէպիլիր։

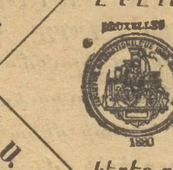

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Եալընըզ Գրէ-Թուարթ վէ գումֆապրիգասընտա Թէրթիպ օլունուպ, վէ Թիւրքիատա տէբոզիթօսու խսէ, եալընըզ միւսիւ Զերվաթի վէ Յատցեանընն Գալաթատա Ատա խանընտա վագը մաղազասը տրը։

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

Պէլճիգանընն Լէօբօլ վէ Ֆրանսանընն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանլարընընն շըվալիէլիք վէ Իթալիանընն Սէն-Մօրիս վէ Սէն-Լազար նիշանընընն օֆիսիէլլիք բիւթպէսինի հաեիզ պուլունան տօքտ. Տը Ժոնկուն աչըգ էսմէր բէնկինտէ

ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳԸ ԵԱՂԸ

Իշպու պալըգ եաղընընն վերէմ, կէօքիւս, զաաֆէթ, չօճուգլարընն տիւչարը հէլաք օլմագ, վէ քեաֆֆէյի սբրաճա խասթալըգլարընա գարշը դաեէթլի վէ էմմալինտէն զիեատ ֆախտէլի, վէ պիւթիւն պալըգ եաղլարընտան թէմիզ, վէ գօգուսուզ օլտուղու քեաֆֆէյի պիւեիւք հէքիմլէր Թարաֆընտան Թաստիգ օլունմուշ տուր.

Մէզքիւր պալըգ եաղը եալընը, իւզէրինտէ տօքտօր տը Ժոնկուն իմզասը վէ մէօհրիս, վէ Անսար, Հարֆօրտ վէ գումբանիանընն իմզասընը հավի գաբսիլլէր պուլունան շիշէլէր իչինտէ սաթըլը։

Գալպլարընտան իճթինապ օլունմալը տրը։

Սահիպի եէկանիլէրի ԱՆՍԱՐ ՀԱՐՖՕՐԴ ՎԷ ԳՕՄԲԱՆԻԱ 77 Սթրանտ, Լօնտրա, Սաթըլը պիւթիւն էճզաճը վէ էճզա Թիւճարլարը տիւքքեանընտա։

Թօքտան սաթըլ իչին Իսթանպօլտա տէբոզիթօսու, Գալաթատա Պանքա սօղաղընտա 2 Նիւմէրօլու Մ. Է. Միւքուտուն մաղազասընտա տրը։

Սաթըլը Պէյօղլունտա Ն. վէ Ժ. Կանտիլիք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ, վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալտրըրմտա Ժ. Զաքոնուն (սապգդ Վէլիչ վէ գօմ.) էճզախանէսինտէ. վէ Իսթանպօլտա Մ. Մէսիքի վէ գօմ. նըն էէնիճամի սօղաղընտա վագը Նիւմէրօ 33 մէրքէզի էճզախանէսինտէ. վէ Մահմուտ բաշատա Նիւմէրօ 49 Զօլուր օղլու, վէ էէնիճամի իչինտէ նօմէրօ 16 Ժ. Ալէքսեան էճզախանէլէրինտէ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 25 փետր.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3%	82 97½
» » 5%	114 77½
Էսհամը Ոմումիէ այըլտը	11-10
» » գարանտը	11-10
1865 Իսթիգրազը	65-
1869 »	61-
1873 »	55-
Բումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	46-
Օսմանլը Պանգասը	691-25
Դրէտի Լիոնէ	750-
Բուս ֆոնտսուս 5% (1877	87-¼
Բուսիանընն Շարք իսթիգրազը	-
Իթալիա ֆոնտսուս	35-60
Մըսրը իսթիգ. պիրլէշմիշ	324-37½
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	25-¾
Դամպիս Լօնտրա իւզէրինէ	25-28

Բարիս, (Պուլվար) 25 փետր.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5 %	114-72½
Էսհամը Ոմումիէ	11-15

Լօնտրա 25 փետր.

Ինկիլիզ գոնսոլիտ	100-1/16
Էսհամը Ոմումիէ այըլտը	11-
» » գարանտը	11-
1865 Իսթիգրազը	13-¾
1869 »	12-½
1871 »	65-
1872 (Պոնտիս Թրէզոր)	21-¾
1873 »	10-½
Տէվլէթի Այլէնին 1877 իսթիգրազը	76-
Օսմանլը Պանգասը	17-¾
Բուսիա իսթիգրազը 1873	82-⅜
Մըսրը իսթիգրազը պիրլէշմիշ	64-¾
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	87-¼
Տարբա սանիեէ	64-¾
Մըսրըն Բոչիլտ իսթիգրազը	85-
1877 Մահարիսթան էհամը	98-½
Դամպիս Բարիզ	-

Վիէննա, 25 փետր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-90
Բումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	22-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ոմմ. փետր. 13 ագշմ. գբ.	12-17
» » փետր. 15 սպհ. ոչ.	12-19
» » Էն եիւքսէք	12-20½
» » Էն աշաղը	12-19
» » Սաաթ 5 տէ	12-19½
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	65-
1865 » » 6% ֆ.	66-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	60-
1872 » (Պոն տիւ Թրէզոր	21-50
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	56-
Բումէլի չըմէնտըֆէր	43-
Բէյքոր զուրուշ	24-
Հէվալէսիզ »	-
Ագչէ ֆայիզ %	7-

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 3%	365-
Լավրիօմ (մատէն)	138-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան	Ղ.Ք. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունու	87-26
Բոլ	90-10
Գրիմիզ ալթունու	51-20
Պէեազ մէքսիկէ	108- 3
Մէթալիք	206-
Պէշլիք	210-
Ալթըլըգ	127-10
Պագըր	410-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	892-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	890-
Էն աշաղը	890-
Սաաթ 5 տէ	890-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ